

خطی کار روی پشته بلند (رایزبد) **Raised Bed Seed Drill**

گامی دیگر در توسعه و خودکفایی کشاورزی **هدیه ای به کشاورزان گرامی در راه سربلندی ایران عزیز**

🥿 دارای گواهینامه ثبت اختراع

کرج − میدان استاندارد، رزکان نو ، مقابل اداره بهبود شیر تلفکس: ۷− ۳۶۷۷۲۸۵۴ و ۳۶۷۷۲۸۲۵ و ۳۶۷۷۲۸۶۶ (۲۶۰)

www.tarashkadeh.com Email: info@tarashkadeh.com

ماهنامهٔ تخصص تحلیلی - اقتصسادی سال چهارم- شماره ۴۰-دی ۱۳۹۹

صاحب امتياز و مدير مسئول:

فرانك مسعودي

دبير هيات تحريريه:

منصور انصاري mansoor.ansary1334@gmail.com

مدير داخلي، ويراستار، مترجم:

فرانك مسعودي faranak.masoudi@gmail.com

دبير سازمان آگهي ها و خبرنگار:

حجت اله انصاری (جابری) damparvaran.news@gmail.com

دبير روابط بين الملل و خبرنكار: مسعود انصباري

گروه خبرنگاران:

عبدالحسين باخدا، سياوش انصاري محدثه بیگ زاده

> مدیر هنری و صفحه آرا: زيبا دريايي

چاپ میران تهران - خیابان سعدی شمالی، خیابان منوچهری كوچه ژاندارك، يلاك ۴ تلفن: ۳۳۹۵۲۴۰۵ و ۳۳۹۵۳۴۰۵ فكس: ٣٣٩٠٥٢٧٧

برای مطالعهٔ اخبار، تفسیر و تحلیل های کشاورزی؛ از سایت ما به نام "پایگاه خبری کشاورزی آیندهٔ جهان" به نشانی : sabznn.ir 🖟 www.kajpress.com ديدن كنيد

مجله "پیش به سوی کشاورزی اقتصادی" عضو انجمن منتفى نشريات تخصصي كشاورزي و صنايع غذايي كشور مي باشد

🥏 آنچه در این شماره می خوانید

برآمد جهانی افکار عمومی در حفاظت از محیطزیست برای مقابله با تغییر اقلیم (سرمقاله)
افزایش جهانی شاخص قیمت مواد غذایی به بیشترین میزان سه سال گذشته
رمز موفقیت روسیه در کسب مقام نخست جهان در صدور گندم
سیاستهای اقتصادی دولتها اسب تروای گسترش شکاف طبقاتی
معرفی ۲۰۲۱ بهعنوان سال بینالمللی میوه و سبزیها
سرمایه گذاری در بخش کشاورزی منفی ۱۱ درصد است
تحریم؛ دریافت کالری ایرانیان را به کمتر از استاندارد رساند
آیا جهان به حد کافی از فاجعهها ترسیده تا گامی به سوی تغییر بردارد؟
گذری از رخدادهای ماندگار کشاورزی
خلاصه برخی مقالات به زبان انگلیسی
شناسنامه و فهرست انگلیسی

سرمقاله

به رغم مسائل و مشکلات بسیار در عرصه کشاورزی، به ویژه بحث تنظیم بازار گوشت مرغ و تخم مرغ، این دو کالای مهم و تعیین کننده در امنیت غذایی، سرمقاله این شماره را به موضوع تغییر اقلیم و حفظ محیطزیست و عوارض جهانی این پدیده اختصاص دادیم؛ گزارشی مشروح از کاهش میزان یخهای شمال و جنوب کره زمین و تهدید به انقراض انواع جانوران تا قرمز شدن آسمان استرالیا در اثر آتشسوزیهای طبیعی ...

ادامه در صفحه ۲

برآمد جهانی افکار عمومی در حفاظت از محیطزیست

برای مقابله با تغییر اقلیم

بسیار در عرصه کشاورزی، بهویـژه بحث تنظیم بازار گوشت مرغ و تخممرغ، این دو کالای مهم و تعیین کننده در امنیت غذایی، سرمقاله این شماره را به موضوع تغییر اقلیم و حفظ محیطزیست و عوارض جهانی این پدیده اختصاص دادیم؛ گزارشی مشروح از کاهش میزان یخهای شمال و جنوب کره زمین و تهدید به انقراض انواع جانوران تا قرمز شدن آسمان استرالیا در اثر آتشسوزیهای طبیعی و تکرار چنین فاجعههایی در نقاط دیگر جهان ازجمله کشور ما ایران تا كاهـش سـطح اكسـيژن اقيانوسهـا و آبهای آزاد در مناطق استوایی و تأثیر این کاهش بر چرخه طبیعی عنصرهایی چون نیتروژن و فسفر که برای بقای حیات در کره زمین ضروری هستند، افزایش گاز گلخانهای دیاکسید کربن در اتمسفر و افزایش جذب آن در آبها و روان آبھا کے منجر بے اسیدی شدن دریاها و ویرانی و تحلیل رفتن پوسته سخت جاندارانی چون صدفها و خرچنگها و حتی میگوها شده است و در کنار این تأثيرات مخرب، افزايش سيلابها در تمام نقاط جهان ازجمله سیستان و بلوچستان در کشور ما یا در افغانستان و کشورهای همجوار،

افزایش گرمای زمین و ذوب یخها،

پیشبینی شمار سیلزدگان جهان

به دو برابر تا ۲۰۳۰ یعنی رقمی

حدود ۱۴۷ میلیون نفر و درنهایت،

تغییرات اقلیمی شدید و یکباره

و غیرقابلپیشبینی تا آنجا که

تمامی سیاستمداران فعال در

بهرغم مسائل و مشكلات

نویسنده: فرانک مسعودی

کره زمین نیز پاسخ داده است. ما باید به جنگ خود با طبیعت پایان دهیم» و البته دبیر کل سازمان ملل، با انتقاد از دولتها و با دریغ می گوید: «آنچه وجود ندارد، اراده سیاسی است!»

بههرحال، محیطزیست که در سالهای آغازین قرن بیستم برای توسعه شتابان و صنعتی شدن کشورها بهشدت تخریب میشد و اصولاً جایگاهی در میان افکار عمومی نداشت، از دهه ۱۹۶۰ میلادی به بعد، بهرغم تداوم رقابتهای سرمایهداری جهانی و تسخیر طبیعت برای سود بیشتر موردتوجه قرار گرفت و بهتدریج تا دهه پایان قرن بیستم از محجوریت درآمد و برجسته شد.

این موضوع نهایتاً طی سه دهه گذشته به برآمدی جهانی رسید و مردم دریافتند تخریب محیطزیست بشر در هر کجای کره زمین به آنها هم مربوط میشود، لذا واکنش نشان میدهند و نمی توانند راحت از کنار آن بگذرند.

در صفحات پیش رو، گزارشی جامع و مرجع که حاوی نکات برجستهای در این زمینه است را گردآوری و تدوین کردهایم که می خوانید.

عرصه بینالملل را ناگزیر به اعلام نظر در این زمینه کرده است! سران کشورهای دنیا از ترامپ تاجر مسلکی که میز پیمان پاریس را واژگون کرد - گرچه درست هنگام نگارش ریاستجمهوریاش را سپری میکند- ریاستجمهوریاش را سپری میکند- دستور خروج ترامپ از پیمان پاریس را لغو خواهد کرد و بسیاری دیگر از سیاستمداران، چه برای کسب نظر جامعه معرکه جدی مقابله با تغییر اقلیم و حفظ معرکه جدی مقابله با تغییر اقلیم و حفظ محیطزیست جهانی شدهاند.

این برآمد جهانی در افکار عمومی و تمامی رسانههای مطرح یک پیام میدهند: باید تغییر اقلیم و حفظ محیطزیست که اینک جهانی شده و از ابعاد ملی عبور کرده است را جدی بگیریم و توجه کنیم که هیچ اقدام تخریبکننده محیطزیستی توسط دولتها یا از سوی مردم و در میان طبقات مختلف، قابل بخشش نخواهد بود.

دیری است سیاستمداران، مدیران ارشد دولتی و سرمایهداری جهانی در بسیاری از کشورها جرئت ندارند به هوای سودآوری بیشتر یا هر توجیه دیگری، آشکارا محیطزیست را تخریب کنند، گرچه دوران این توجیهات هنوز پایان نیافته و در مواردی منشأ عمل است، اما رو به پایان است، کمااینکه آنتونیو گوترش دیبر کل سازمان ملل متحد هشدار دیبر کل سازمان ملل متحد هشدار در چشمانداز است و با سرعت تمام به ما نزدیک می شود. ده ها سال است که ما نزدیک می شود. ده ها سال است که نزاد بشر با سیاره زمین در جنگ بوده و

سازمان خواروبار جهاني ملل متحد اعلام كرد: قيمت مواد غذايي به بيشترين ميزان سه سال گذشته رسید که دانههای روغنی، لبنیات و گوشت بیشترین افزایش را داشتند.

به گزارش کاج پرس به نقل از راشاتودی، سازمان خواروبار جهانی ملل متحد اعلام کرد: پس از هفت ماه افزایش متوالی، قیمت مواد غذایی سرانجام به بیشترین میزان سه سال گذشته رسید. بر اساس اعلام سازمان خواربار جهانی ملل متحد، شاخصهای این سازمان که تغییرات بینالمللی قیمت سبد غذاها را ردیابی می کند نشان داد قیمت غذا در ماه دسامبر دو درصد افزایش یافت و به

دانه های روغنی بیشترین افزایش را در این مدت داشتند و عامل تقویت این شاخص بودند و پس از آن لبنیات، گوشت و غلات در جایگاههای بعدی قرار گرفتند.

بر اساس ارزیابی های فائو، شکر تنها محصولی بود که ماه گذشته عقبنشینی قیمت داشت، اما زیر شاخصهای فرعی هنوز یک درصد در مقایسه با قبل از شیوع ویروس کرونا افزایش نشان

بر اساس ایـن گـزارش علیرغـم افزایش شـدید قیمـت در پایـان سـال ۲۰۲۰ میانگین قیمتها بر اسـاس شاخصه سازمان ملل متحد ۹۷.۹۸ واحد بوده است که سه درصد بیشتر از سال گذشته و نیز بیشترین میزان از سال ۲۰۱۷ تاکنون محسوب می شود.

به هر روی نتیجه آمار سال گذشته فراتر از بحرانی است که دهه اخیر دیده شده است که شاخص به اوج تاریخی خود یعنی تقریباً ۱۳۲ واحد رسیده بود.

بر اساس گزارش فائو برخی از این افزایشها با افزایش شدید تقاضا و نیز شرایط نامناسب آبوهوا ایجاد شده است این مسئله بیشتر در محصولات لبنی مصداق دارد بنابراین سهم واردات و نیز کاهش عرضه در بین صادر کنندگان عمده به خاطر شیوع کرونا تورم مواد غذایی را افزایش داده است.

عبدالرضا عباسيان اقتصاددان ارشد سازمان خواروبار جهاني گفت: عوامل زيادي براي بالا رفتن قيمت مواد غذایی در جهان وجود دارد، تورم در حوزه مواد غذایی مردم زمانی است که مردم درآمد خود را از دست دادهاند.

وی اضافه کرد: در حال حاضر ما از شرایط بسیار سخت صحبت می کنیم پیشازاین تحلیلگران اعلام کردنـ د کـ ه کاهـش شـدید تولیـدات کشـاورزی در برخـی کشـورهای آسـیبپذیر میتوانـ د عامـل ایجـاد ناآراميها باشد.

رمز موفقیت روسیه در کسب مقام نخست جهان در صدور گندم

روســـیه بـــا صـــدور ۳۸/۳ میلیـــون تـــن گنـــدم در سال ۲۰۲۰ در جایگاه نخست صدور این محصول راهبردی در جهان قرار گرفت و کشورهایی چون آمریکا و کانادا و آرژانتین و برزیل را پست سر

به گـزارش کاج پـرس و بـه نقـل از وزارت کشـاورزی روسیه، این کشور همچنین در همین سال ۵۷/۳ میلیـون تـن انـواع غـلات را صـادر کـرده اسـت؛ از ایسن مقدار غلمه ۶/۱ میلیسون تسن جسو، ۳/۷ میلیسون تـن ذرت و نیــز مقــداری دانــه روغنــی کــه مــورد بحث ما نيست جزء صادرات روسيه ميباشد.

ایسن حجه عظیه غله به ۸۰ کشور جهان از جمله ایسران صادر شده است.

(این مطلب پانویس دارد)

خـوب اسـت بـه يـاد آوريـم هميـن كشـور كـه اتحـاد جماهير شــوروی - کشــور شــوراها- نامیــده میشــد، در دهــه ۱۹۵۰ مصادف با سالهای آخر عمر استالین، بهرغم جغرافیای بسيار وسيعتر از جغرافياى كنوني شامل سرزمينهاى بیانتهای قزاقستان و قرقیزستان و استپهای شمالی، در تأمين گندم موردنياز خود با جمعيتي كمتر از جمعيت کنونی عاجز بود و نمی توانست نان مردم خود را بهاندازه کافی و قابلدسترس بـرای همـگان تهیـه و تأمیـن کنـد و بـه خاطر همین گندم هم در دام آمریکا گرفتار آمد!

بسیاری از صاحبنظ ران بر این باورند که این کمبود یکی از دلایل به زانو درآمدن کشور شوراها با بزرگترین زرادخانه تسلیحاتی متعارف و غیرمتعارف جهان در مقابل آمريـكا بـود.

حال این پرسش اصلی مطرح است که چه اتفاقی بعد از سالهای ۱۹۹۶ یعنی ۵ سال بعد از فروپاشی رخ داد كـه فدراسـيون روسـيه بهتدريـج غـلات خـود بهويـژه گنـدم را افزایش داد و سال به سال به مرز خوداتکایی نزدیک شد، به گونهای که در سال ۲۰۱۰ به یکی از ده کشور صادر کننده گندم جهان ارتقا یافت و حالا شاهد هستیم در ماههای پایانی سال ۲۰۲۰، با صدور ۳۸/۳ میلیون تن گندم به مقام بزرگترین صادرکننده گندم جهان دست

فدراسیون روسیه در چه مسیری حرکت کرد که از این منظر آمریکا را پشت سر گذاشت؟

باید گفت؛ روسیه موضوع کشاورزی اقتصادی (agricultural economy) را در دســـتور کار قـــرار داد. هرچند این سیاست، از وجه تجاری در برابر کشاورزی پایسدار قسرار می گیسرد و نوعسی چالس با ایس کشاورزی به

شـمار مـیرود، زیـرا کشـاورزی پایـدار تأکیـد بسـیاری بـر حفظ منابـع طبیعـی، محیطزیسـت و پایـداری منابـع آبوخـاک بـا رویکـرد ارگانیـک دارد، امـا اگـر کشـاورزی اقتصادی بهخوبی در چارچـوب برنامهریـزی و سیاسـتگذاری هوشـمند قـرار گیـرد، بـه تعـادل منطقی میـان خـود و کشـاورزی پایـدار میرسد، از جملـه اینکـه در کشـاورزی اقتصادی بـا رویکـرد تجـاری، اگـر بخشـی از سـود سـرمایهگذاری بهطـور مسـتقیم در مسـیر کشـاورزی پایـدار قـرار گیـرد میتوانـد کشـاورزی هـر کشـوری را قدرتمنـد کنـد!

روسیه این شیوه را به کار برد و از اتلاف منابع آبوخاک در کشاورزی معیشتی دوری گزید. حل مسئله مالکیت زمینهای هموار تسطیح شده در قالب *کالخوزها یا مزارع اشتراکی در کنار سوخوزها (مـزارع دولتـي)، تشـويق سـرمايه گذاران بخـش خصوصـي برای کسب سود عادلانه از این زمینها، تمرکز بر تولید بیشتر غلات و گندم برای رفع ضعف تاریخی دوران حکومت شوراها، کاهش میزان تدریجی میزان واردات سایر محصولات کشاورزی طی دو دهه از ۳۶ درصد به ۲۱ درصد، ارتقاء میانگین تولید ناخالص کشاورزی در فدراسیون روسیه از سال ۲۰۰۱ تـا ۲۰۱۹ به ۷ درصد در اقتصاد کلان کشور و مهمتر از همه اینها، تشخیص اکوسیستم خاک در زمینهای ایس کشور برای کاشت گندم از مجموع ۱۳ درصد زمین های قابل کشت کشاورزی، شرایطی فراهم ساخت کـه ضریـب کیفـی و کمـی گنـدم ب شـدت افزایش یابد تا آنجا که روسیه علاوه بر تأمین نیاز کشـورش بـه گنـدم و غـلات، بـه رقـم ۲۵ میلیـارد دلار صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۸ رسید که از ایس رقم، ۲۰ میلیارد دلار آن مربوط به صدور غلات به ۸۰ کشور جهان و از ۴۶ درصد ۲۰ میلیارد دلار نیز برای صدور گندم باکیفیت است.

وزارت کشاورزی روسیه با تلاش فراوان و جستجو در اکوسیستم خاک دریافت، خاک مناطق اروپایی و جنوب غربی روسیه از *چرنوزوم و *هومس بالایی برخوردار است و کشت گندم در این زمینها، بهرهوری کمی و کیفی بیشتری دارد.

در کنار ایس تحقیقات خاکشناسی گسترده با تأکید بر اکوسیستم خاک برای کشت مناسب غلات و گندم، روسیه از آخرین تحقیقات انجام شده در بذور و غلات، چه از منابع داخلی و چه خارجی، بدون تعصب و شعار بهره گرفت. این کشور همچنین سطح مکانیزاسیون کشاورزی خود را طبعاً ارتقا داد و جهت اصلی تولید را صادرات غلات بهویژه گندم با هر کیفیت و با ویژگی مرغوب برای پخت نان و فراوردههای آرد، تعیین کرد.

این کشور حالا به موفقیت کمنظیر افتخار آفرین دست یافته است!

وجـوه درسآمـوز بسـياری از ايـن موضـوع بـرای کشـاورزی کشـور مـا مطـرح اسـت کـه در ايـن خلاصـه در جمع بنـدی نهايـی؛ روسـيه گنـدم را از سياسـت در جمع بنـدی نهايـی؛ روسـيه گنـدم را از سياسـت زدگی دور داشت، خاک مرغوب خود را کشف و نوعی الگـوی کشت گنـدم را بر اسـاس کيفيـت هومـس خاک سـازماندهی کـرد، بـدون تعصـب از بهتريـن بذرهـای سـازماندهی کـرد، بـدون تعصـب از بهتريـن بذرهـای تحقيقاتـی بـرای دسـتيابی بـه بهتريـن بذرهـای متناسب بـا اقليمهـای متنـوع کاشـت گنـدم را تعريـف و حتـی بـا اقليمهـای متنـوع کاشـت گنـدم را تعريـف و حتـی بـرای گنـدم ماليـات گذاشـت امـا مسـير خوداتكايـی را بـا صـادرات غـلات توأمـان پيـش بـرد و خوداتكايـی را بـا صـادرات غـلات توأمـان پيـش بـرد و درنهايـت، محـور همـه ايـن فعاليتهـای چندجانبـه را بـر درنهايـت، محـور همـه ايـن فعاليـتهـای چندجانبـه را بـر درنهايـت، محـور همـه ايـن فعاليـتهـای چندجانبـه را بـر

منصور انصاري

پژوهشگر اقتصاد سیاسی

* کلخـوز (کالخـوز) یـا مزرعـه اشـتراکی در کنـار مـزارع دولتـی یـا سـوخوز از سـال ۱۹۲۲ تـا ۱۹۹۱، بهعنــوان بخشــی از طــرح کنتــرل کشــاورزی توســط دولــت اتحــاد جماهیــر شــوروی در دســتور کار قــرار داشــت.

* چرنوزوم، به معنی خاک حاصلخیر و سیاه یا قهوهای، در جنوب کشور اتحاد جماهیر شوروی سابق که برای کشت گنده و غلات بسیار غنی و مستعد است و نیازی به اضافه کردن کود ندارد. این ناحیه در شوروی مثل فلات مرکزی که از کنار رود دنیپر در اوکراین تا سیبری مرکزی را شامل میشود، میزان متوسط بارش سالیانه آن ۶۰۰ میلی متر است.

* هومــوس؛ یـک مـاده شــیمیایی اسـت کـه در لایههـای بالایــی تیرهرنـگ خـاک تشــکیل میشــود. بـه بقایـای تجزیـه شــده هومــوس بـا ذرات ریــز مــواد معدنــی بهخوبــی مخلــوط شــده اســت و از اســیدها (هومیــک و فولیــک)، قارچهـا، باکتریهـا دیاســتازها و ترکیبـات آلـی دیگــر تشــکیل یافتــه اســت. هوموس باعث بهبود ساختمان خاک برای رشد گیاهان میشود.

«رشد معکوس رفاه ایرانیان در یک دهه گذشته»، تیتر صفحه اول شنبه ۲۰ دىماه روزنامه ميانهروي «مردمسالاري» با تمايلات اصلاحطلبانه است؛ تيتري كه این روزها، روزنامهها و رسانههای بسیاری اعم از میانه رو، اصلاح طلب و اصولگرا، هركدام با اصطلاحات و عناويني نزديك به هم در صفحات اول يا اصلى خود بر آن تأكيد دارند. به عبارت ساده، فقر موضوعي است كه تمامي شاكله قدرت، بدون پردهپوشی یا خجالت و رودربایستی به آن میپردازند، روزنامه مردمسالاری در همین شماره خود، این موضوع را با استناد به آمارهای جدید مرکز پژوهشهای مجلس تجزیـه و تحلیـل کرده و از قول این منبع آورده اسـت: «در ۱۰ سـال گذشـته درآمد متوسط ایرانی ها ۳۴ درصد کاهش یافته است و این اتفاق با توجه به رشد منفی اقتصادی و رشد مثبت تورم به کاهش ارزش پول ملی و قدرت خرید مردم انجامیده که آنها را فقیرتر کرده است.» این پیام روشن مرکز پژوهشهای مجلس و دهها و بلکه صدها تحلیل و تفسیر و آمار و ارقام رسمی اعم از بانک مرکزی و مرکز آمار ایران، همگی بهخصوص در دهکهای پایین جامعه حکایت از این دارند که مردم فقیرتر شدهاند، اما این پیام به این معنی نیست که ثروتمندان و دهکهای بالای جامعه ثروتمندتر نشدهاند! همه خطرها و بحثها اينجاست؛ يعنى افزايش ضريب اختلاف طبقاتي، أنهه اقتصاددانها از أن با اصطلاح شاخص جینی (اندازه گیری نابرابری توزیع ثروت و درآمد) یاد می کنند.

یادآور می شود؛ جامعه ممکن است به هر دلیل سیاسی و شرایط خاص یا ندانم کاری و سیاستهای غلط اقتصادی، تنگدستی، فقر، تورم و ناتوانی از خرید کالاهای ضروری را تحمل کند، اما بی عدالتی و اختلاف طبقاتی را نخواهد پذیرفت و این اختلاف، ضریب شکنندگی جامعه، تقابل جویی طبقات اجتماعی و میزان برانگیختگی را افزایش می دهد و صبر و تحمل مردم و حس غبن آنان را لبرین

نمی توان پذیرفت پدری زحمتکش به رغم حداقل ۸ ساعت کار روزانه، از خرید یک کیلو گوشت قرمز یا حتی یک شانه تخم مرغ برای معاش روزمره خانوادهاش

ناتوان باشد آنگاه از جنوب تا شمال خیابانهای تهران، جولان و تیک آف ماشینهای چندین میلیاردی جوانانی وابسته به خانوادههای ثروتمند را ببینیم که یک روز کار درستوحسابی هم در پرونده آنها ثبت نشده است!

مدیریت فقر با مدیریت شکاف طبقاتی، دو عرصه متفاوت در حکمرانی هستند، شکاف طبقاتی در ابعاد مختلف روز به روز بیشتر می شود، هرآینه تعدادی نه چندان معدود، بلکه وسیع و قابل مشاهده، در پنت هاوس های ۲۰۰۰ متری با اتاق های متعدد زندگی کنند، اما بخش عظیمی از مردم، حتی توان پرداخت اجارهٔ دو اتاق برای خانواده ای ۴ نفره را نداشته باشند و این دو شرایط متضاد، نه در طول یک قرن و نسل به نسل یا حتی نیم قرن یا چند دهه، بلکه طی ۱۵ تا ۲۰ سال اخیر به وجود آمده باشد!

این دو وضعیت، حاصل سیاستها و عملکرد دولتهاست و باید به شدت نگران حوادث غیرقابل پیش بینی بود؛ این نگرانی وقتی برای خردمندان و اندیشمندان سیاسی بیشتر خواهد شد که هر دوی این پدیده ها در ادامه انقلابی به نام و برای مستضعفان و بهبود زندگی آنان در کمتر از سه دهه اتفاق افتاده باشد، انقلابی که هنوز هم شعار دفاع از مستضعفان و کاهش اختلافات طبقاتی را مداوم و مکرر و به اصرار سر می دهد.

ضریب جینی در ایران از مرز ۴۱ درصد عبور کرده و در حال گسترش است. این ضریب ممکن است در آمریکا یا مشلاً در ترکیه هم به همین اندازه باشد، اما پایه این ضریب مشکد در آمریکا با کشور ما تفاوت بسیاری دارد؛ پایه یا حداقل دستمزد در ایران، برای هر ساعت کار رسمی حدود ۱۵ هزار تومان و حتی در مواردی به بطور غیررسمی کمتر از این میزان است اما دستمزد در آمریکا ساعتی ۱۲ دلار و در انگلستان ۸ پوند بعد از کسر مالیات و به عبارتی حدود ۲۰ برابر ایران است؛ یعنی بهرغم بالا بودن نرخ هزینه زندگی در این دو کشور، دستمزد به گونهای است که حداقلی از رفاه و معاش امکان پذیر است و این طور نیست که کسی به شام شب محتاج باشد، هزینه تحصیل فرزندان را نداشته باشد، نتواند اجاره منزلش را بپردازد، آن وقت کسانی باشند که هزینه ماهیانه استخر آپار تمانشان برابر با اجاره منزل حداقل حداقل ۵۰ خانوار فقیر باشد!

ضریب جینی در کشور ما به حدود ۴۲ درصد رسیده درحالی که در دهه گذشته به ۳۷ درصد نمی رسید، این رشد نشانه افزایش فقر و توأمان، اختلاف فاحش میان طبقات است و این موضوع آشکار میسازد دولتها حداقل طی دو دهه گذشته بهواقع در حوزه اقتصاد، نقش اسب تروای ایجاد اختلاف طبقاتی در ترکیب اجتماعی را بر عهده داشتهاند زیرا به طور عمده و اساسی این دولتها بودهاند کم جایگاه ممتاز و برتر را در اداره اقتصاد کلان کشور داشتهاند و بیشترین میزان درآمدهای نفتی به عنوان سرمایه ملی در اختیار آنان بوده است.

باید گفت؛ در جوامع رانتی متکی به نفت همچون جامعه ما، دولتها همواره دست بالا را دارند و مسئولیت آنچه پیش می آید در وجه غالب بر عهده آنهاست.

معرفی 2021 به عنوان سال بینالمللی میوه و سبزیها

مبارزه با گرسنگی، پایان دادن به فقر، محافظت از کره زمین، افزایش جمعیت، افزایش شهرنشینی، کمبود روزافزون منابع طبیعی، آلودگیهای کشاورزی و تغییر کاربری زمین، مقادیر بالای اتلاف و اسراف مواد غذایی و تأثیرات تغییرات اقلیمی، از عواملی بودند که موجب گردید سازمان ملل متحد، سال ۲۰۲۱ را، سال بینالمللی میوه و سبزیها بنامد.

همان طور که در هفتاد و چهارمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل اعلام شد، این نام گذاری می تواند فرصتی منحصر به فرد برای آگاهی از نقش مهم میوهها و سبزیها در تغذیه، امنیت غذایی و سلامت انسان و سیاره زمین باشد و هدف آن نیز کاهش اتلاف و اسراف مواد غذایی و ایجاد پایداری و ایمنی در زنجیره ارزش میوه و سبزیها است.

۲۵ آذر ۱۳۹۹ (مرکز اطلاعات سازمان ملل متحد): دبیرکل سازمان ملل متحد در پیامی به مناسبت معرفی سال بینالمللی میوه و سبزیها ۲۰۲۱، ضمن تأکید بر این واقعیت که میوهها و سبزیها سنگ بنای رژیم غذایی سالم و متنوع هستند، خواستار برسی مجدد نظامهای غذایی بهمنظور دستیابی به جهانی سالمتر، تاب آورتر و پایدارتر شد که در آن هر کسی استطاعت مالی برای تهیه تغذیه متنوع مورد نیاز خود را داشته باشد.

متن كامل پيام آنتونيو گوترش به شرح زير است:

میوهها و سبزیها سنگ بنای رژیم غذایی سالم و متنوع هستند. آنها مواد مغذی فراوانی را برای بدن انسان فراهم می کنند، سیستم ایمنی بدن را تقویت و به کاهش خطرات برای تعدادی از بیماریها کمک می رسانند. بااین حال، باوجود این مزایای فوق العاده، ما به اندازه کافی از آنها استفاده نمی کنیم.

با اعلام ۲۰۲۱ به عنوان سال میوه و سبزی ها به این بخش بسیار مهم نگاه دقیق تری می اندازیم و خواستار اتخاذ رویکرد جامع تری به تولید و مصرف هستیم که به نفع سلامت انسان و محیطزیست باشد.

«اجلاس نظامهای غذایی» لحظه مهمی در سال بین المللی

میوه و سبزیها خواهد بود که در آن از همه ذینفعان میخواهیم تلاشهای خود را برای ایجاد نظامهای غذایی فراگیرتر، تاب آورتر و پایدارتر افزایش دهند.

دستور کار ۲۰۳۰ در خصوص توسعه پایدار تأکید دارد بر نقشی که نظامهای غذایی در مبارزه با گرسنگی، پایان دادن به فقر و محافظت از کره زمین بازی می کنند. بااینوجود، امروزه، افزایش جمعیت، افزایش شهرنشینی، کمبود روزافزون منابع طبیعی، آلودگیهای کشاورزی و تغییر کاربری زمین، مقادیر بالای اتلاف و اسراف مواد غذایی و تأثیرات تغییرات اقلیمی، همه شکننده بودن نظامهای غذایی ما را برجسته کردهاند.

ازآنجاکه همهگیری کووید-۱۹ همچنان بر سلامت و معیشت مردم در سرتاسر جهان تأثیر می گذارد، باید با یکدیگر متحد شویم و اطمینان حاصل کنیم که مواد غذایی از جمله میوهها و سبزیها به دست آسیبپذیرترین افراد نیز برسد و کسی از مصرف آنها محروم نماند.

اجازه دهید از این سال بینالمللی برای تجدیدنظر در رابطه خود با نحوه تولید و مصرف غذا استفاده کنیم. بیایید نظامهای غذایی خود را مجدداً موردبررسی قرار دهیم و به جهانی سالمتر، تاب آورتر و پایدارتر متعهد شویم که در آن هر کسی استطاعت مالی برای تهیه مواد مغذی متنوع مورد نیاز خود را داشته باشد.

گفتنی است که سازمان ملل متحد برای دستیابی به آرمانهای توسعه پایدار، در راستای پایان بخشیدن به فقر، محافظت از محیطزیست و اقلیم کرهٔ زمین، همچنین حصول اطمینان از اینکه مردم در همهجا می توانند از صلح و رفاه بهرهمند شوند. هفده پلتفرم تعریف کرده که دومین آنها «به صفر رساندن گرسنگی» است. ذیل این پلتفرم آمده:

آرمان توسعه پایدار ۲ به صفر رساندن گرسنگی

2 ZERO HUNGER

پایان بخشیدن به گرسنگی، دستیابی به امنیت غذایی و تغذیه بهتر و ترویج کشاورزی پایدار

۱-۲. پایان بخشیدن به گرسنگی و تضمین دسترسی همه مردم بهویژه افراد نیازمند و آسیبپذیر از جمله نوزادان به غذای سالم، مغذی و کافی در تمام طول سال تا ۲۰۳۰.

۲-۲. پایان بخشیدن به همه اشکال سوءتغذیه تا ۲۰۳۰ و دستیابی به اهداف توافق شده بینالمللی در ارتباط با کودکان زیر ۵ سالِ بازمانده از رشد طبیعی ازنظر قد و وزن (به نسبت سن) همچنین رسیدگی به نیازهای تغذیهای دختران نوجوان، زنان باردار یا شیرده و سالمندان تا ۲۰۲۵.

۳-۲. افزایش دو برابری بهرهوری کشاورزی و درآمد تولیدکنندگان خُرد محصولات غذایی، بهویژه زنان، مردم بومی، دامداران، ماهیگیران و خانوادههای کشاورز از روشهای مختلف شامل دسترسی مطمئن و برابر به زمین، سایر منابع و امکانات

تولیدی، دانش، خدمات مالی، بازارها و فرصتهای ایجاد ارزشافزوده و اشتغال در بخشهای غیر کشاورزی تا ۲۰۳۰.

۴-۲. اطمینان از وجود نظامهای پایدار تولید غذا و اجرای روشهای کشاورزی انعطافپذیر که تا ۲۰۳۰ باعث افزایش بهرهوری و تولید شود، به حفظ زیستبومها کمک نماید و ظرفیت سازگاری با تغییرات اقلیمی، شرایط آب و هوایی سخت، خشکسالی، سیل و سایر بلایای طبیعی را تقویت کرده و به تدریج کیفیت زمین و خاک را بهبود بخشد.

۵-۲. حفظ تنوع ژنتیکی بذرها، گیاهان زراعی، حیوانات پرورشی و اهلی و سایر گونههای وحشی وابسته به آنها از روشهای گوناگون شامل مدیریت کارآمد بانکهای متنوع بذر و گیاه در سطوح ملی، منطقهای و بینالمللی و ارتقای دسترسی و مشارکت عادلانه در منافع حاصل از بهرهبرداری از منابع ژنتیکی و دانش سنتی مرتبط با آن طبق توافقات بینالمللی تا ۲۰۲۰.

۲- الف. افزایش سرمایهگذاری به شیوههای گوناگون از جمله افزایش همکاریهای بینالمللی در زیرساختهای روستایی، پژوهش کشاورزی و خدمات ترویجی، توسعه فناوری و بانکهای ژن گیاهی و دامی با هدف افزایش ظرفیت تولید کشاورزی در کشورهای درحال توسعه، بهویژه کشورهای کمتر توسعهیافته.

۲- ب. اصلاح و جلوگیری از محدودیتهای تجاری و تحریف در بازارهای کشاورزی جهانی از راههای گوناگون از جمله حذف موازی تمامی اشکال یارانههای صادراتی کشاورزی و تمامی تمهیدات صادراتی با تأثیرات برابر منطبق با اصول مذاکرات توسعه در اجلاس دوحه.

۲- ج. اتخاذ تمهیدات لازم برای اطمینان از عملکرد مناسب بازار مواد غذایی و مشتقات آن و تسهیل دسترسی بهموقع به اطلاعات بازار، شامل اطلاعات مربوط به ذخایر مواد غذایی بهمنظور کمک به محدودسازی نوسانات شدید قیمت مواد غذایی.

تدوین و ترجمه: مسعود انصاری

سرمایهگذاری در بخش کشاورزی منفی 11 درصد است

یک مقام مسئول گفت: میانگین رشد سالانه سرمایه گذاری در بخش کشاورزی از سال ۹۰ تا ۹۸ در دوران تحریمهای اقتصادی، منفی ۲۰.۸ بوده است.

به گزارش کاج پرس به نقل از وزارت جهاد کشاورزی، رئیس مؤسسه پژوهشهای برنامه ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی وزارت جهاد کشاورزی افزود: رونید سرمایه گذاری دولتی و خصوصی در حوزه کشاورزی در دوران تحریمهای اقتصادی با نوسانات زیادی همراه بوده است.

علی کیانی راد با اشاره به روند سرمایه گذاری در دور نخست تحریمها از سال ۹۰ تا ۹۲ اظهار داشت: بر اساس اطلاعات منتشر شده توسط بانک مرکزی جمهوری اساله و ایران میزان سرمایه گذاری در بخش کشاورزی در سال ۹۰ به قیمت ثابت سال ۱۳۹۰ بالغبر ۸۷ هزار میلیارد ریال بوده است که در سال ۹۸ این رقم به ۳۵ هزار میلیارد ریال کاهش یافته است که به طور متوسط سالانه رشد ۱۰.۸ درصدی را نشان می دهد.

وی افزود: در سال ۹۱ مبلغ ۵۵ هزار میلیارد ریال و در سال ۹۲ مبلغ ۵۹ هزار میلیارد ریال سرمایه گذاری در بخش کشاورزی انجام شده که به ترتیب کاهش ۳۸ درصدی و افزایش ۷ درصدی نسبت به سال ماقبل خود داشته است.

کیانی راد ادامه داد: در دوره مذاکرات برجام در سال ۹۳ میزان سرمایه گذاری در حوزه کشاورزی با رشد ۳ درصدی نسبت به سال ۹۲ به مبلغ ۶۱ هزار میلیارد ریال رسیده است.

وی درباره روند سرمایه گذاری در دوره توافق برجام از سال

۹۴ تـا ۹۶ نیـز گفـت: در سـال ۹۴ مبلغ ۳۷ هزار میلیـارد ریال در بخـش کشاورزی سـرمایهگذاری صـورت گرفته اسـت که نسـبت بـه سـال ماقبـل، ۳۹ درصـد کاهش نشـان میدهد.

رئیس مؤسسه پژوهشهای برنامهریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی وزارت جهاد کشاورزی، میزان سرمایه گذاری در این حوزه را در سالهای ۹۵ مبلغ ۴۵ هزار میلیارد ریال و در سال ۹۶ مبلغ ۴۱ هزار میلیارد ریال به قیمت ثابت سال ۱۳۹۰ عنوان کرد و اذعان داشت: میزان سرمایه گذاری به ترتیب در سالهای فوق، رشد ۲۲ درصدی و کاهش ۹ درصدی داشته است.

وی گفت: با خروج آمریکا از توافق برجام و تشدید تحریمها در سال ۹۸ شاهد کاهش ۷ درصدی و در سال ۹۸ کاهش ۸ درصدی سرمایه گذاری در بخش کشاورزی بوده ایم.

کیانی راد در تحلیل روند سرمایه گذاری در حوزه کشاورزی اظهار داشت: بررسی روند سرمایه گذاری در این بخش از سال ۹۰ تا ۹۸ نشان می دهد که تحت تأثیر شوکهای برونزای اقتصادی که مهم ترین آن تحریمها بوده است، رشد سرمایه گذاری اعم از دولتی و خصوصی به ویژه با تشدید تحریمها کاهش یافته است.

وی در همین حال به کاهش سهم سرمایهگذاریهای انجام شده در بخش کشاورزی نسبت به کل سرمایهگذاری انجام شده در اقتصاد ایران در سالهای ۹۰ تیا ۹۸ اشاره کرد و گفت: سهم سرمایهگذاری در این بخش نسبت به کل اقتصاد در سال ۹۰ حدود ۵.۱ درصد، سال ۹۱ عدد ۴.۴ درصد و سال ۹۳ عدد ۴.۴ درصد بوده است.

کیانی راد، سهم سرمایه گذاری صورت گرفته در بخش کشاورزی نسبت به کل اقتصاد کشور در سال ۹۴ را ۳.۱ درصد، سال ۹۶ را ۳.۵ درصد عنوان کرد.

وی افزود: سبهم سرمایه گذاریهای انجام شده در بخش کشاورزی نسبت به کل اقتصاد کشور در سالهای ۹۷ و ۹۸ به ترتیب ۳.۷ درصد و ۳.۶ درصد بوده است.

رئیس مؤسسه پژوهشهای برنامهریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی وزارت جهاد کشاورزی، گفت: نگاهی به این آمارها نشان میدهد که با شروع دور نخست تحریمهای اقتصادی در سالهای ۹۰ و ۹۱ سهم سرمایه گذاری در بخش کشاورزی نسبت به کل اقتصاد کشور کاهش و در سال ۹۲ این سهم افزایش مییابد.

وی اضافه کرد: پس از توافق برجام، سهم سرمایه گذاری در حوزه کشاورزی نسبت به کل اقتصاد کشور به ۳.۹ درصد میرسد و بعد از آن با تشدید تحریمها، روند کاهشی را طی میکند.

کیانی راد با بیان این که در همین مدت هشت ساله، سهم سرمایه گذاری انجام شده در بخش صنعت و معدن از کل اقتصاد کشور در مقایسه با این سهم در بخش کشاورزی ۳ تا ۴ برابر بوده است، اظهار داشت: بر اساس اطلاعات بانک مرکزی، سهم سرمایه گذاری انجام شده در بخش صنعت و معدن نسبت به کل اقتصاد کشور از ۱۷۰۲ درصد در سال

وی خاطرنشان کرد: هرچند سهم سرمایه گذاری در بخش صنعت و معدن نسبت به کل اقتصاد کشور روند کاهشی داشته، اما بااین حال سهم این بخش در مقایسه با سهم سرمایه گذاری در بخش کشاورزی نسبت به کل اقتصاد کشور که از عدد ۵.۱ درصد در سال ۹۰ به ۳۶ درصد در سال ۹۸ رسیده، بیشتر است.

رئیس مؤسسه پژوهشهای برنامهریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی وزارت جهاد کشاورزی گفت: طی این هشت سال تحریم، سهم سرمایه گذاری در بخش خدمات نیز نسبت به کل سرمایه گذاری اقتصاد کشور از ۷۶.۲ درصد در سال ۹۰ به ۸۲.۷ درصد در سال ۹۸ افزایش یافته است و مقایسه سهم سرمایه گذاری در سه بخش کشاورزی، صنعت و معدن و خدمات نشان می دهد اقتصاد ما، تولید پایه نیست بلکه بیشتر به سمت خدمات جهتگیری دارد.

تحریم ؛ دریافت کالری ایرانیان را

به کمتر از استاندارد رساند

تحریمهای مالی و بانکی بر رفاه خانوارهای شهری و روستایی در گروههای درآمدی ده گانه، از ۴ تا ۳۵ درصد در حال تغییر بوده است. در سال ۲۰۱۴ پژوهشگران ایرانی در مطالعه کیفی و تطبیقی آثار تحریم بر ابعاد گوناگون رفاه از جمله امنیت غذایی و جنبههای مختلف سلامت، به این نتیجه رسیدند که تحریم کیفیت سلامت خانوارهای ایرانی را کاهش داده است.

یک بررسی از منابع معتبر خارجی نیز در سال ۲۰۱۸ نشان داد تحریمهای مالی دسترسی به غذای کافی را محدود کرده و به شدید شدن نابرابری در جامعه دامن زده است. تحریمهای بینالمللی در هر اقتصادی با هر توانمندی اثر گذار است. در ایران هم تحریم، در هر سطحی، به کاهش رفاه خانوارها منجر شده است.

پژوهشگران ایرانی در یک بررسی اثر تحریم بر شاخصهای کلیدی رفاه را بررسی کردهاند. منظور آنها از شاخصهای کلیدی رفاه، فقر، نابرابری و میزان کالری دریافتی بوده است.

یافته های آنان نشان می دهد تحریم های آمریکا از آغاز دهه ۸۰ خورشیدی باعث سیر نزولی میزان کالری دریافتی خانوارهای شهری و روستایی شده به طوری که در فاصله سالهای ۸۱ و ۹۷، حدود ۱۰ تا فاصله سالهای شهری و بین ۱۰ تا ۲ درصد خانوارهای شهری و بین ۱۰ تا استاندارد کالری دریافت کردهاند و حتی تصویب برجام اثری بر تغییر شرایط نزولی این روند نداشته است.

انستیتو تغذیه و صنایع غذایی ایران اعلام کرده کالری مورد نیاز هر ایرانی ۲۳۰۰ واحد در روز است؛ بنابراین بخش قابل توجهی از جمعیت کشور به دلیل تحریم کمتر از این میزان کالری، در روز دریافت کرده است.

هرچند منشأ بیشتر اقلام خوراکی، بخش کشاورزی و داخلی است بااین حال، بررسی دقیق تر نشان میدهد واردات نقش اساسی در تأمین کالای خانوارهای شهری و روستایی دارد.

تأمین نان، برنج، قند و شکر، روغن نباتی، گوشت مرغ، گوشت قرمز بهطور مستقیم یا غیرمستقیم وابسته به واردات نهادههاست. وابستگی در تأمین شکر به ۷۳ درصد، در تأمین برنج به ۵۰ درصد می رسد. به همین دلیل اعمال تحریم بر مبادلات مالی ایران و بروز مشکل در نظام ارزی کشور بر تأمین اقلام اساسی اثر گذار است؛ بنابراین از سال ۸۹ و با تشدید تحریم، ناامنی غذایی از دهکهای دوم به دهکهای غذایی از دهکهای دوم به دهکهای غبهارم پیشروی کرده است.

درواقع با کاهش دسترسی دولتها به دلارهای نفتی بهواسطه تشدید تحریم، مشکلات ساختاری در تأمین کالای اساسی، اقلام غذایی و همچنین تقویت قدرت خرید خانوار خود را بیش از همیشه نمایان کرده است. روندهای معیوب در چرخه تأمین کالا در شرایطی رخ نموده که دولت منابعی برای پوشاندن عیوب و مفاسد بارز در ساختار خود ندارد.

همچنین در بازه زمانی ۸۱ تا ۸۹، درصد فقرا در کشور ثابت بوده اما با تشدید تحریم از سال ۸۹ به بعد، فقر روندی افزایشی داشته است.

هرچند در سال ۹۸ و با اجرای فاز اول هدفمندی یارانه ۹۸ و با اجرای فاز اول هدفمندی یارانهها و تخصیص یارانه ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومانی به هر نفر و کنترل شدید افزایش قیمتها، نابرابری کاهش یافته اما پس از سال ۹۲ و افزایش نرخ ارز به ۳ تا ۴ برابر، این روند معکوس شده و شاخص نابرابری هم افزایش یافته است. با تصویب برجام و آغاز توسعه فعالیتهای اقتصادی، شاخص نابرابری تا حدی کاهش یافته اما با اعمال دوباره تحریمها در سال ۱۹۷ نابرابری افزایش یافته است.

به گزارش کاج پرس؛ برداشتی از مقاله «بررسی تأثیر تحریم بر شاخصهای رفاهی خانوارهای شهری و روستایی ایران» که در فصلنامه علمی و پژوهشی رفاه اجتماعی در بهار سال جاری چاپ شده است.

به گزارش کاج پرس؛ با کاهش دسترسی دولتها به دلارهای نفتی بهواسطه تشدید تحریم، مشکلات ساختاری در تأمین کالای اساسی، اقلام غذایی و همچنین تقویت قدرت خرید خانوار خود را بیش از همیشه نمایان کرده است. روندهای معیوب در چرخه تأمین کالا در شرایطی رخ نموده که دولت منابعی برای پوشاندن عیوب و مفاسد بارز در ساختار خود ندارد.

بیش از چهار دهه است که اقتصاد ایران، با تحریم دستوپنجه نرم می کند. رویکردهای مختلفی درباره تحریم در بین مسئولان مطرح شده است. بعضی تحریم را فرصت و نعمت تلقی کردهاند؛ اما بهواقع، تحریم چه اثری بر زندگی مردم عادی جامعه دارد؟ رفاه و کاهش فقر و نابرابری از مهم ترین مسائل سیاستگذاران در حوزه اجتماعی و اقتصادی است. آیا تحریم به کاهش فقر و نابرابری کمک کرده یا به آن افزوده است؟

یک پژوهش در سال ۲۰۱۶، اثر تحریم نفت بر اقتصاد ایران و رفاه خانوارهای ایرانی را بررسی کرد.

یافتههای این پژوهش هم نشان داد رفاه همه گروههای درآمدی شهری و روستایی کاهش یافته و مهمتر اینکه خانوارهای پردرآمد بیشتر از خانوارهای کمدرآمد از تحریم متأثر شدهاند.

پژوهشی دیگر نشان میدهد پس از اعمال تحریمهای سال ۸۹، کالری دریافتی کمتر از استاندارد ز دهک اول به سمت دهک چهارم پیش رفته است.

همچنین یک تحقیق دیگر ثابت کرد اثر

گزارش ویژه

آیا جهان به حد کافی از فاجعهها ترسیده تا گامی به سوی تغییر بردارد؟

۲۰۲۰ با آتشسوزیهای گسترده و همهگیری ویروس جدید کرونا آغاز شد. هرچند قرنطینهها در سرتاسر دنیا کاهش موقت آلودگی هوا و انتشار گازهای کربنی را به همراه داشت، میزان گازهای گلخانهای در جو کماکان افزایش یافت و رکورد گلخانهای در جو کماکان افزایش یافت و رکورد زد، خشکسالیها و کاهش باران ادامه یافت، آتشسوزیهای جنگلها و مراتع از آمریکای شمالی تا آمازون تا ایران و استرالیا وحشتآفرین بیود، همانطور که سیلهای شدید و طوفانهای ویرانگر و دیگر پدیدههای حاد آبوهوایی.

میزان یخ شدالگان و جنوبگان کاهش یافت، جانوران بیشتری در معرض انقراض قرار گرفتند، و فهمیدیم که غول خفته اقیانوس منجمد شمالی با ذخایر انبوه متان بیدار شده است.

همه اینها و بسیاری موارد دیگر حاصل تغییرات اقلیمی ناشی از گرمایش زمین به دست انسان بود. دهه ۲۰۲۰ میلادی تنها فرصت بشریت برای مقابله موثر با فاجعه اقلیمی پیش روست. آیا پس از پایان نخستین سال آن، دیگر به فکر فاجعه خواهیم بود؟

THERE IS NO PLANET B

روی پالاکارد دانش آموزان معترض نوشته شده: «سیاره دومی وجود ندارد» عکس: Shutterstock ا دسامبر ۲۰۱۹ و در آستانه آخرین اجالاس اقلیمی برگزارشده سازمان ملل، آنتونیو گوترش چنین هشدار داد: «نقطه بیبازگشت دور نیست، در چشمانداز است و با سرعت کامل به ما نزدیک می شود. ده ها سال است که نژاد بشر با سیاره در جنگ بوده و کره زمین نیز پاسخ داده است. ما باید به جنگ خود با طبیعت پایان دهیم.»

دبیرکل سازمان ملل با انتقاد از دولتها افرود: «آنچه وجود ندارد، اراده سیاسی است.»

هشدار گوترش موثر نیفتاد. کمی بعدتر از آن اجلاس ۲۵ تغییرات اقلیمی ملل متحد بدون نتیجه مشخصی پایان یافت. قرار شد COP ۲۶در سال بعد در اسکاتلند به نشست حیاتیای بدل شود که قرار است از آخرالزمان اقلیمی جلوگیری کند. پنل متخصصان اقلیمی سازمان ملل ۲۰۱۸ هشدار داده بودند که در صورت عدم اصلاحات رادیکال تا پایان دهه کنونی، همه تأثیرات ویرانگر تغییرات اقلیمی تا ۲۰۴۰ یعنی در طی زندگی ما به وقوع خواهد پیوست.

با این وجود، سازمان ملل برای ۲۰۲۰ یک کنوانسیون جدید زیست، محیطی تشکیل داد: کنوانسیون تنوع زیستی. کمی بعدتبر الیزابت ماروما مرما رئیس این کنوانسیون در آستانه نشست مجمع جهانی اقتصاد در داووس به رهبران کشورها هشدار داد که اگر در سال جاری برای مقابله با روند انقراض جانوران به نتیجهای نرسند، انسان در «جهانی خالی» خواهد داد. ۲۰۱۹ زیست با در واقع، قابلیت زیستن را از کف خواهد داد. ۲۰۱۹ دانشمندانی از سرتاسر جهان هشدار داده بودند که اکنون نرخ تخریب طبیعت و جاندارانش بین ۱۰ تا ۱۰۰ برابر بیشتر از متوسط آن در ۱۰ میلیون سال گذشته است و انسانها عاملان متوسط آن در تاریخ سیاره هستند. دلیل اصلی: مداخله بشر در طبیعت و گرمایش جهانی هستند. دلیل اصلی: مداخله بشر در طبیعت و گرمایش جهانی زمین به علت انتشار گازهای گلخانهای.

یک ژانویه فاجعهبار

۲۰۲۰ به همه ما نشان داد که برای دیدن عواقب تغییرات اقلیمی بر زندگی همه جانوران از جمله انسان، لازم نیست منتظر بمانیم. ابتدای سال ۲۰۲۰ آسمان در استرالیا بر اثر آتش سوزیهای طبیعی قرمز شد: اتفاقی که قرار بود پس از آن هم چند بار دیگر در نقطههای مختلف جهان تکرار شود.

آسـمان در حاشـیه شـهر کومـای اسـترالیا بـر اثـر دود حاصـل از آتشسـوزی قرمـز شـده اسـت؛ چهـارم ژانویـه ـــ عکـس: SAEED KHAN / AFP

آتشسوزیهای گسترده استرالیا میلیونها هکتار را سوزاند، یک میلیارد حیوان را تحت تأثیر قرار داد و نیم میلیارد حیوان را از پای درآورد، و رشد اقتصادی استرالیا را ۲٫۰ کاهش داد. همزمان استرالیا در میان کشورهای پیشرفته از نظر رانکار تغییرات اقلیمی پیشتاز است و به گزارش گروه شفافیت اقلیمی، از نظر مقابله با این تغییرات در میان بدترینهاست.

ابتدای ۲۰۲۰ مشخص شد که ۲۰۱۹ پس از ۲۰۱۶ داغترین سال ثبتشده بر زمین بود و از نظر درجه حرارت دریاها، گرمترین سال رکوردها. با گرمترشدن آب، امکان جذب حرارت در اقیانوسها کمتر می شود و روند گرمایش سریعتر. گزارشی در روزهای پایانی ۲۰۱۹ از کاهش سريع سطح اكسيژن اقيانوسها خبر مـــىداد. سـطح اكســـيژن در اقيانوسهـــا به طور متوسط دو درصد کاهش یافته است، اما میزان اکسیژن و از دست رفتن آن در همهجا یکسان نیست. آبهای آزاد در برخی مناطق استوایی بین ۴۰ تـا ۵۰ درصد از اکسیژن خود را از دست داده اند. از دست رفتن این میزان اکسیژن مى تواند چرخـه طبيعـي عنصرهايـي همچـون نیتـروژن و فسـفر را در سـطح سیاره به خطر بیندازند. این عناصر برای بقای حیات بر زمین ضروری هستند. اما این تنها اثر گرمایش جهانی زمين بر اقيانوسها نيست. با افزايش گاز گلخانهای دیاکسیدکربن در اتمسفر، میان جذب آن در آبها نیز افزایش می یابد و به اسیدی ترشدن دریاها مى انجامد. بالارفتن ميزان اسيديته اما مى تواند پوسته سخت جاندارانى همچون صدف و خرچنگ و میگو را تحلیل ببرد و آنها را در معرض نابودی قرار دهد. دانشـمندان ایـن اثـر تغییـرات اقلیمـی را «پوکی استخوان دریا» (استئوپروز دریا) خواندهانــد.

گرمایس جهانی به ذوب یخها و افزایس سطح آب دریاها نیز انجامیده افزایس سرچند گرمایش دریاها به خودی خود باعث افزایش حجم آب میشود و به گفته دانشمندان، حدود یک سوم افزایش سطح آب دریاها به دلیل این انبساط است.

همزمان با آغاز سال ۲۰۲۰ میلادی و پایان دی ۹۸، بارندگی های کمسابقه به سیلی شدید در استان سیستان و بلوچستان ایران راه برد. روح الله سرگزی، معاون ستاد مدیریت بحران استانداری

سیستان و بلوچستان اعلام کرد بارندگیها در ۲۰ سال اخیر سابقه نداشته. برخی روستاها ۴ تـا ۸ متـر زیـر آب فـرو رفتنـد.

تأثیـر ویرانگـر تغییـرات اقلیمـی را ایرانیهـا در ابتـدای سـال ۹۸ و بـا سـیل فراگیــر در کشــور دیدنـد.

۲۵ استان از ۳۱ استان کشور به طور همزمان یا در فاصله زمانی کوتاه دچار سیل شدند و ۲۳۵ شهر و چهار هزار و ۳۰۴ روستا تحت تأثیر خسارات سیل قرار گرفتند. همچنین در جریان این سیلابها ۷۶ تین کشته و یک هزار تین زخمی شدند.

آن زمان، آرمیدا آلیسجابانا، معاون دبیدرکل سازمان ملل در آییدن افتتاحید نخستین مجمع نوآوری آسیا و اقیانوسیه در سالن اجلاس تهران با اشاره به سیل ابتدای سال ۹۸ شمسی در ۲۵ استان ایران گفته بود که چنیدن حوادثی به دلیل بحران اقلیمی ناشی از گرمایش زمیدن در غسرب آسیا تکرار خواهند شد و خطر بلایای طبیعی از خیاب آوری» ایران و دیگر کشورهای منطقه (یعنی میزان توان و تحمل نظاممند حکومتها برای مقابله با آنها) فراتر رفته است. سیل بلوچستان در ابتدای ۲۰۲۰ تذکری دیگر در ایدن باره بود.

انستیتو منابع جهانیی (World Resources Institute)، یک گروه پژوهشی بینالمللی امسال گزارش داد که تا سال ۲۰۳۰ میلادی، شمار سیلزدگان جهان دو برابر خواهید شد و دو برابر خواهید شد و از سیل قرار خواهید داشت. وضعیت تا ۲۰۵۰ از این هیم بدتر خواهید شد و به نوشیته گزارش، «عدد و رقمها فاجعهار خواهید بود.» گزارش تخمین زده است که تا ۲۰۵۰، ۲۲۱ میلیون تن در معرض خطر سیل قرار خواهید داشت و هزینهی سالانه آن به ۲٫۷ تریلیون دلار خواهید رسید.

سیل در سیستان و بلوچستان، دی ۱۳۹۸ _ عکس: اقتصاد۲۴

همزمـان بـا سـیل در سیسـتان و بلوچسـتان، دو روز بـارش بـرف شـدید در پاکسـتان در ۱۴ ژانویـه بـه مـرگ دسـت کم ۴۱ تـن انجامیـد. در همـان حوالـی، سـیل سـهمگینی در جنـوب شـرق برزیـل هـزاران تـن را کشـت و ۳۰ هـزار تـن را آواره کـرد.

همزمان با این پدیدههای حاد آبوهوایی تنها در ژانویه ۲۰۲۰ که کارشناسان ارتباطشان با تغییرات اقلیمی بشرساز را گوشزد می کردند، ثروتمندان و قدرتمندان به مجمع جهانی اقتصاد رفتند؛ جایی که یک موضوع اصلی بحثها گرمایش زمین بود. گرتا تونبرگ، فعال نوجوان و سرشناس محیط زیست نیز به این اجلاس رفت: «من به گروهی از فعالان اقلیمی پیوستم که از شما، قدرتمندترین و پرنفوذترین رهبران سیاسی و کسبوکار جهان میخواهند دست به اقدام ضروری بزنید.»

در طی گردهمآیی نمایندگان نظام مبتنی بر مصرفگرایی، اندیشکده «قتصاد چرخه» (Circle Economy) گزارش خود از مصرف بیرویه مواد خام را رونمایی کرد. گزارش نشان داد که بشر در مصرف سالانه مواد خام رکورد زده است: ۱۰۰ میلیارد تن در سال با این وجود، بازیافت زبالهها و پسماند ناشی از این مصرف لجامگسیخته موثر نیست.

اما همان طور که فعالان محیط زیست پیشبینی می کردند، علی رغم هشدارها

و فاجعهها، خبر خوشي براي اقليم از مجمع جهاني اقتصاد بيرون نيامد.

در عـوض، خـود تونبـرگ در پایـان اجـلاس نتیجـه را چنیـن اعـلام کـرد: «قبـل از اینکـه بـه اینجـا بیاییـم، مطالباتی بـرای ایـن مجمع جهانـی اقتصـاد داشـتیم. قطعـاً ایـن مطالبـات کامـلاً نادیـده گرفتـه شـدند ولـی مـا هیـچ انتظـار دیگـری هـم نداشـتیم. زیـرا همانطـور کـه گفتـم، تـا وقتـی علـم نادیـده گرفتـه شـود، فکتهـا بـه حسـاب نیاینـد و بـا وضعیت فعلـی بـه عنـوان بحـران برخـورد نشـود، رهبـران جهـان و رهبـران دنیـای کسـبوکار میتواننـد چشمهایشـان را بـر وضعیـت ببندنـد و تصـور کننـد کـه نبایـد هیـچ کاری انجـام بدهنـد، چـون بـه پاسـخگویی وادار نمیشـوند.»

کمی بعدتر در مارس ۲۰۲۰ ائتلافی از گروههای زیستمحیطی ایالات متحده در پژوهشی فاش کرد که ۵۳ بانیک سرمایهگذاری بزرگ جهان از زمان امضای معاهده پاریس (دسامبر ۲۰۱۵) تا کنون بیش از ۲ تریلیون و ۶۶ میلیارد دلار در صنایع مربوط به سوخت فسیلی سرمایهگذاری کرده اند. بر اساس یافتههای آنها، تنها در سال گذشته تأمین مالی شرکتهایی که به طور گسترده در حال توسعه استخراج سوخت فسیلی هستند، ۴۰ درصد افزایش یافته بود.

فاجعههای بیشتر پدیدار میشوند

۹ فوریه ۲۰۲۰ یک قطعه یخ عظیم به اندازه مساحت شهر مشهد متعلق به یخچال طبیعی «جزیره آناناس» در غرب شبهجزیره جنوبگان جدا شد و فرو ریخت. همانطور که مطالعات متخصصان نشان میدهد، شبه جزیره جنوبگان سریعتر از سایر نقاط زمین در حال گرم شدن است. این منطقه به طور متوسط ۳ درجه گرمتر از ۵۰ سال پیش است. تقریباً ۹۰ درصد یخچالهای ساحل غربی جنوبگان در ۵۰ سال اخیر افت مساحت قابل توجهی داشته اند.

آبشدن یخها سطح آب دریاها را بالا خواهد برد، شهرهای ساحلی و کشورهایی همچون مالدیو را زیر آبها ناپدید خواهد کرد، و با تغییر گردش آب در سیاره به تغییرات اقلیمی شدید راه خواهد برد. در خود جنوبگان زمین، دانشمندان می گویند زیست بوم تغییر کرده و یک اکوسیستم جدید در آنجا به وجود آمده است.

در شمالگان، پیشبینی می شود که قطب شمال تا تابستان سال ۲۰۵۰ در برخی تابستانها دیگر یخ نخواهد داشت. یخ با انعکاس نور خورشید جلوی گرم شدن بیشتر قطب شمال را می گیرد و حالا هر چه کمتر شود، گرمای قطب بیشتر خواهد شد.

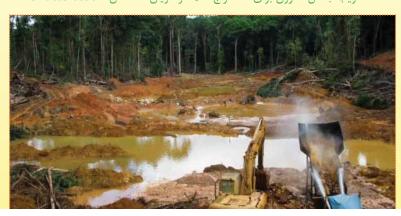
در همان فوریه، جنگلهای گیلان در شعلهها نابود می شد. دهها هکتار جنگل در شهرستانهای سیاهکل، آستارا، رودبار، فومن، تالش، رضوان شهر و رشت طعمه حریق شد و اطفای آن به دلیل نبود امکانات و بی توجهی دولتی و عمومی با دشواری صورت گرفت.

فوریه و مارس ۲۰۲۰ همچنین مشخص شد که مدلهای پیشین درباره تأثیرات تغییرات اقلیمی حتی خوشبینانه بوده اند. سه پژوهش در این دو ماه این نکته را اثبات کردند.

گروهی از دانشمندان در پژوهشی نشان دادند که سه چهارم آبهای اقیانوسهای جهان سرعت حرکت بیشتری به خود گرفته اند. بنا بر سناریوهای موجود برای پیامدهای گرمایش زمین، سرعتگرفتن بادها و امواج اقیانوسها قرار بود آخر این قرن اتفاق بیفتد. دانشمندان این پدیده را که از ابتدای قرن بیستویکم به طور خاص آغاز شده است، دردنمون دیگری از بحران اقلیمی جهانی میدانند. هنوز پیامدهای این پدیده دقیقاً مشخص نیست. اما میدانیم که چنین تغییر شگرفی در جریان آب اقیانوسها میتواند الگوهای آبوهوایی را تغییر دهد و بازتوزیع حرارت را در سطح سیاره افزایش دهد.

گروهی دیگر از دانشمندان نیز در پژوهش دیگری اعلام کردند نقاط داغ تنوع زیستی، زیستگاههایی که میلیونها سال سرپناه دستنخورده جانداران باقی ماندهاند، زیستگاههای بکری همچون کوههای آند، جنگلهای گرمسیری کوئینزلند، و جنگلهای گینه استوایی در معرض خطر شدید قرار دارند و جانورانی که در آنها میزیند، با گرمترشدن سیاره تحت فشار بیشتر قرار خواهند گرفت. متخصصان اقلیمی از یافتههای این گزارش جدید شوکه شدهاند. دیمین فوردهام، یکی از مولفان گزارش به روزنامه گاردین گفت: «امیدوار بودیم که دریابیم نقاط داغ تنوع زیستی در آینده هم اقلیم باثبات و پایداری خواهند داشت. اما این طور نبود.»

تخریب جنگل آمازون برای استخراج طلا، در گویان _ عکس: Shutterstock

پژوهشگران و دانشمندانی از کشورهای مختلف جهان با بررسی جنگلهای استوایی در آمریکای لاتین و آفریقا در پژوهشی دیگر زنگ خطری جدی را به صدا درآوردند: جنگلهای استوایی، قطبهای ذخیره کربن جبو، میتوانند در دهههای بعد به قطبهای انتشار کربن در جبو بدل شوند. این پدیده که یکی از اثرهای تغییرات اقلیمی ناشی از گرمایش زمین است، بر اساس بدترین سناریوها قرار بود اواخر قرن رخ دهد.

یک پژوهش جدید در اکتبر نشان داد که بخش قابل توجهی از جنگلهای بارانی آمازون در نقطه تحولی بحرانی قرار دارند و ممکن است بر اثر تغییرات اقلیمی و بی توجهی به حفاظت از آنها در برابر صنعت چوب و آتش سوزیها، به «گرمدشت» تغییر اقلیم دهند.

در ماه مه، پژوهشی بسیار نگران کننده نشان داد که اگر جلوی گرمایش جهانی گرفته نشود، جهان برای نزدیک به سه میلیارد نفر غیر قابل زندگی خواهد شد. نویسندگان این تحقیق پیش بینی کرده اند که احتمالا تا سال ۲۰۷۰، اغلب جمعیت جهان در شرایطی زندگی خواهند کرد که در آن دمای هوا برای زندگی انسان مطلوب نخواهد بود.

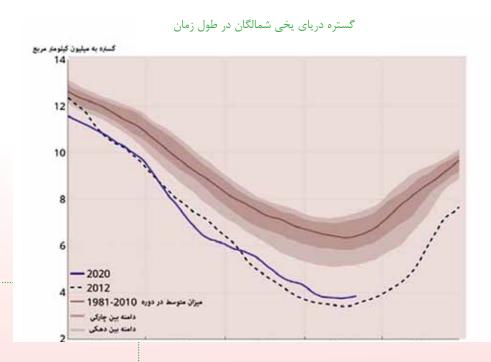
براساس این مطالعه، هوای به شدت گرم و شرایط طاقت فرسای آب و هوایی اکنون فقط در کمتر از یک درصد سطح کره زمین و غالبا در صحرای بزرگ آفریقا قابل مشاهده است، اما تا سال ۲۰۷۰ این شرایط ممکن است تا ۱۹ درصد سطح کره زمین را فراگیرد. این وضعیت شامل بخش عمده ای از شمال آفریقا، خاورمیانه، شمال آمریکای جنوبی، جنوب آسیا و بخشهایی از استرالیا خواهد شد.

ماههای مختلف سال جاری به نخستین یا دومین ردهها در گرمترین ماههای ثبتشده از زمان ثبت رکورد بدل شدند: ژانویه، مه، سپتامبر گرمترین ماههای رکورد ثبتشده بودند و فوریه، مارس، آوریل، ژوئیه، اوت و نوامبر هم دومین در رکورد.

ژوئیه سال جاری گرما در خاورمیانه رکورد زد. دمای هوا در بغداد به ۵۱٫۸ درجه سانتیگراد و به این ترتیب رکود سال ۲۰۱۵ در پایتخت عراق با ۵۱ درجه سانتیگراد شکست. این بالاترین درجه دمایی است که در ۱۲۰ سال گذشته در این شهر اندازه گیری شده است. در دمشق با ۴۶ درجه سانتیگراد رکورد بالاترین درجه دمای هوا در ۱۲۰ سال گذشته به ثبت رسید. بیروت هم با ۴۵٫۴ درجه سانتیگراد رکورد زد. در استان خوزستان نیز از دوشنبه ۶ مرداد دما در بیش از ۱۸ شهرستان استان به ۵۰ درجه و در شش شهرستان استان به ۵۰ درجه و در شش شهرستان استان به بالای ۵۰ درجه رسید.

سپتامبر داغ امسال باعث شد که شمالگان به دومین رکورد نامیمون از نظر کمترین مساحت یخ برسد. رکورد اول ۲۰۱۲ و پس از یک فصل گردابهای گرم نامعمول رقم خورد که یخها را در هم شکست. آن زمان مساحت به حدود ۳٬۴۱ میلیون کیلومتر رسید. در سال جاری، از آن گردابها خبری نبود، اما یک موج گرمایی شدید در روزهای ۳۱ اوت تا ۵ سپتامبر از سیبری شروع شد. در این شش روز، نرخ ذوبشدن یخها از هر زمان دیگری در تاریخ ثبتشده ۴۰ ساله ذوب یخهای شمالگان سریعتر بود.

رونـد کاهـش یخهـا در طـول سـال: ۲۰۱۲ کمتریـن میـزان یـخ رویـت شـد و امسـال دومیـن رکـورد در کاهـش سـطح یخـی شـمالگان ثبـت شـد کـه در ایـن نمـودار میتوانیـد آنهـا را بـا هـم مقایسـه کنیـد

در ۲۰۲۰ آتش، سوزی ها در نقاط مختلف جهان، از جنگل های آمازون گرفته تا کوه کلیمانجارو و قطب شمال شدت گرفته بود.

در سپتامبر، صحنههای آخرالزمانی سرخشدن آسمان در استرالیا اینبار در ایالتهای غربی آمریکا مشـاهده شـد. بیـش از ۱۰۰ آتشسـوزی در ۱۲ ایالـت غربـی ایـالات متحـده میلیونهـا هکتـار جنـگل را سـوزاند و دههـا تـن را کشـت.

ایالت کالیفرنیا در سال جاری داغ ترین روز تاریخاش را در دره مرگ (Death Valley) با ۱۳۰ درجه فارنهایت (۵۴,۴ درجه سلسیوس) ثبت کرده بود.

در همان حوالی هموسسه اقتصاد و صلح» در سیدنی استرالیا در گزارشی نشان داد که رشد سریع جمعیت، نبود دسترسی به غذا و آب و افزایش موارد بلایای طبیعی بیش از یک میلیارد تن را طی سـه دهـه أینـده بـا خطـر أوارگـی مواجـه میکنـد. سـال ۲۰۱۹، تغییـرات اقلیمـی و نزاعهـای منطقـهای سبب آوارگی حدود ۳۰ میلیون تن شد.

آتش سـوزیهای طبیعـی در ایـران نیـز بیسـابقه بـود. عـلاوه بـر آتش سـوزیهای گیـلان در ابتـدای سال، آتش سوزیها در بسیاری نقطه دیگر کشور نیز گزارش شد. اواخر اردیبهشت آتش سوزی در جنگلهای خائیز __ بخشی از جنگلهای زاگرس __ در استانهای کهگیلویه و بویراحمد و خوزستان آغــاز شــد. جنگلهــای دنــا کمــی بعدتــر آتــش گرفــت. اوایــل تیــر بــود کــه «کــوه شــب» هرمــزگان در محاصـره آتـش قـرار گرفـت. مردادمـاه أتـش بـه جـان جنگلهـا و مراتـع سوسـن در ايـذه افتـاد.

سیل هم در ایران ادامه یافت: خوزستان و هشت استان دیگر در آذر بار دیگر از بارندگیهای شدید و زیرساختهای ناآماده برای مقابله با پدیدههای حاد آب و هوایی که پس از این بارها تکرار خواهنـد شـد، آسـیب دیدنـد.

و پدیده نوظهـور سـالهای گذشـته کـه یـک تأثیـر جانبی تغییـرات اقلیمـی اسـت، یعنـی پدیـده هجـوم ملخهای صحرایی، امسال هم ایران را با دورنمای خطر برای امنیت غذایی مواجه کرد.

همزمان بـا بـروز آثـار تغییـرات اقلیمـی، همهگیـری کرونـا نیـز شـدت گرفـت و کشـورهای بسـیاری بـه قرنطینه وارد شدند. دانشمندان و متخصصان محیط زیست یادآور شدند که پیش از این گفته بودند با تخریب طبیعت، انسان خود را در معرض بیماری های جدید قرار میدهد. ماروما مرما دراین باره چنین توضیح داد:

« مـا میدانیـم کـه شـیوع ویـروس نیپـا در اواخـر دهـه ۱۹۹۰ در مالـزی، ناشـی از آتشسـوزی جنگلهـا ، جنگلزدایی و خشکسالی بوده است که باعث شد تا خفاشهای میوهای، که ناقلان طبیعی ویــروس هســتند، از جنگلهــا بــه مــزارع حرکــت کننــد و کشــاورزان را بــا ویــروس آلــوده کننــد و بــه شیوع بیماری دامن زنند. از بین رفتن تنوع زیستی به عامل اصلی ظهور برخی از این ویروسها تبدیل شده است. جنگلزدایی در مقیاس بزرگ، تخریب زیستگاهها و تکه تکه شدن، تشدید کشاورزی، سیستم غذایی ما، تجارت حیوانات و گیاهان، تغییرات آب و هوایی انسان شناختی – همه اینها عامل محرک از بین رفتن تنوع زیستی و همچنین محرک بیماری های جدید است. دو سوم عفونت ها و بیماری های نوظهور اکنون از حیات وحش ناشی می شوند. پیامی که می گیریم این است که اگر از طبیعت مراقبت نکییم، به حسابمان می رسد.»

بازارهای جانوران محل آغاز شیوع کرونا بود؛ عکسی از یک بازار جانوران در جزیره سولاوسی، اندونزی، هشتم فوریه سال جاری ــ عکس: Ronny Adolof Buol / AFP

با شیوع کرونا، «چارچوب پیماننامه سازمان ملل در تغییر اقلیم» (UNFCCC)، نهاد مسئول پیگیری تغییرات اقلیمی سازمان ملل متحد در بیانیهای آنلاین اعلام کرد که اجلاس آتی تغییرات اقلیمی جهانی به دلیل شیوع ویروس جدید کرونا به تعویق خواهد افتاد. بیستوششمین نشست تغییرات اقلیمی سازمان ملل (26 COP) قرار بود روزهای ۹ تا ۱۹ نوامبر سال جاری در گلاسکو اسکاتلند، در بریتانیا برگزار شود. این نشست اکنون به سال ۲۰۲۱ موکول شده است.

هرچند بروز همه گیری کرونا به دخالت بشر در طبیعت مربوط دانسته شد، همه گیری بهانهای به دست انکار گران تغییرات اقلیمی و دیگر بازیگران بی توجه به آن داد تا مقررات زیستمحیطی را هر چه بیشتر کنار بگذارند.

حمله به مقررات زیست محیطی و تعهدات اقلیمی را به بهانه شیوع بیماری کووید - ۱۹ در جهان آغاز شد. دولت راست گرای دونالد ترامپ مقرراتی کلیدی همچون استانداردهای بهسوزی خودروها را لغو کرد. صنایع خودروسازی اروپایی نیز در نامهای به کمیسیون اروپایی خواهان تسهیل در مقررات مربوط به انتشار کربن خودروها شدند. و ژاپن نیز نخستین اقتصاد بزرگ دنیا بود که انتهای مارس طرح کاهش ۲۶ درصدی گازهای گلخانهای تا ۲۰۳۰ را ارائه کرد. فعالان محیط زیست این طرح را «شرمآور» خواندند و توکیو را متهم کردند که با ارائه آن در میانه بحران کرونا میخواهد از بررسی انتقادی بگریزد.

در ادامه اروپا نیز که نمایندگان پارلماناش نوامبر گذشته اعلام کرده بودند «در اروپا و در سطح جهانی یک وضعیت اضطراری زیستمحیطی و اقلیمی» در کار است و دسامبر «معامله سبز اروپایی» را برای مقابله با تغییرات اقلیمی به تصویب رساندند، مه ۲۰۲۰ گفت به دلیل کرونا طرح «معامله سبز» را ویرایش خواهند کرد تا دغدغه احیای اقتصادی پس از کووید ـ ۱۹ در آن لحاظ شود.

حمایت از خودروسازیها و شرکتهای سوخت فسیلی در دوران کرونا در حالی صورت می گرفت که پژوهشها نشان دادند آلودگی هوا ناشی از سوزاندن سوختهای فسیلی و خودروها به شکل چشمگیری تعداد موارد آلودگی به ویروس کرونا، مراجعه به بیمارستان و مرگ را افزایش میدهد.

برخی نیز هشدار دادند که پاسخ دولتها به بحران کرونا، آیینهای است از پاسخ آنها به بحرانهای اقلیمی پیش رو ناشی از گرمایش زمین: افزایش کنترل مرزها، بستن آنها، انحصار منابع، و سنگدل تر شدن.

حيوانات مىميرند

بر اساس گزارشی که ۲۰۲۰ توسط صندوق جهانی حیات و حس (WWF) منتشر شد، از سال ۱۹۷۰ تا کنون در میان ۲۰ هزار پستاندار، پرنده، دوزیست، خزنده و ماهی از گونه های مختلف به طور متوسط ۶۸ درصد کاهش جمعیت رخ داده است. این گزارش را گروهی از دانشمندان بین المللی هر دو سال منتشر می کنند. در گزارش پیشین، کاهش جمعیت جانوران ۶۰ درصد بود.

یک جنگلبان حامی کرگدنها در کنار یکی از دو کرگدن ماده سفید شمالی باقیمانده در جهان، ۲۰ میگلبان حامی کرگدن مذکر این گونه یک سال پیش از آن مرده بود ــ عکس: TONY در کنیا. آخرین کرگدن مذکر این گونه یک سال پیش از آن مرده بود ــ عکس: KARUMBA / AFP

دانشـمندان دربنیاد جهانـی مهاجـرت ماهیـان نیـز مـی گوینـد کـه از ۱۹۷۰ تـا کنـون، مداخلـه انسـان در طبیعـت بیـش از سـه چهـارم جمعیـت انـواع گونههـای ماهیهـای رودخانـهای را از بیـن بـرده اسـت. در سـال جـاری نیـز پژوهشهـای جدیـد از نابـودی قریبالوقــوع گونههـای جانــوری دیگــری پــرده برداشــت. بنـا بــه پژوهشــی کــه در ژورنـال «Nature Climate Change» منتشــر شــد، خرسهـای قطبـی در آینـدهای نزدیـک، سـال ۲۰۴۰، بـا مشـکل تولیدمثـل مواجـه خواهنـد شـد و بـه صـورت محلـی در مناطـق مختلـف قطـب شـمال بـا خطـر انقـراض روبـرو هسـتند. جمعیـت خرسهـای قطبـی از ۱۹۸۷ بـه ایـن سـو ۳۰ درصـد کاهـش یافتـه اسـت.

سیتامبر سال جاری پرندگان مهاجر از گونههای متفاوت در آسمان جنوب غربی ایالات متحده در حال پرواز به زمین میافتادند. صدها هزار پرنده مردند. دانشمندان آمریکایی آن را یک «تراژدی ملی» خواندند. علت آن گرمایش زمین و آتشسوزیهای طبیعی گسترده در ایالات متحده بود . ۴۰۰ فیل نیز امسال در شمال بوتسوانا به شکل اسرارآمیزی تلف شدند. پس از ماهها تحقیق مشخص شد وجود مواد سمی در آب حاصل سیانوباکتریها فیلها را به کشتن داده است. گرمایش زمین محیط مساعدی برای افزایش مسمومیت با این باکتری فراهم آورده است.

بنا به یافته های پژوه شگران اسپانیایی که امسال منتشر شد، بلبلهایی که هر سال از آفریقا به اروپا و برعکس مهاجرت می کنند، به دلیل کوتاه شدن بالهایشان در اثر تغییرات اقلیمی در معرض خطر قرار دارند.

انقراض گونههای جانوری در ایران نیز در سال جاری خطرناکتر شد.

جهان بلاستیک

معضل پلاستیک از سالها پیش در دستور کار فعالان محیط زیست بود. ژوئیه سال جاری نیز گزارش جدیدی نشان داد که حجم زایدات پلاستیکی ورودی به اقیانوسها در ۲۰ سال آینده سه برابر خواهد شد و به ۲۹ میلیون تن خواهد رسید.

اسب دریایی در کنار زباله پلاستیکی

زبالههای پلاستیکی از سال ۱۹۸۰، ۱۰ برابر شدهاند. این افزایش بر حیات و سلامت ۸۶ درصد لاکپشتهای دریایی، ۴۴ درصد مرغان دریایی و ۴۳ درصد پستانداران دریایی تاثیرگذاشته است.

تولید جهانی پلاستیک در انتهای قرن بیستم به ۳۲۰ میلیون تن در سال رسیده بود که ۴۰ درصد آن در بستهبندیهای یکبار مصرف به کار رفت؛ یعنی منبع اصلی زباله پلاستیکی. تولید پلاستیک در اروپا در ۲۰۱۴ به تنهایی برابر ۵۸ میلیون تن بود.

اکنـون اغلـب وسـعت کـف دریاهـا در سرتاسـر جهـان، و بـه ویـژه در دریـای مدیترانـه از پلاسـتیک پوشـیده شـده اسـت و ایـن زبالههـا بـه شـکلهای مختلفـی بـه خشـکی می,رسـند.

حتی در نوک قله اورست، بلندترین کوه جهان نیز آلودگی میکروپلاستیک رویت شده است. ما نیز با مصرف محصولات غذایی و حتی با نفس کشیدن ذرات میکروپلاستیک وارد بدن خودمان میکنیم.

در یکی از آخرین پژوهشهای نگران کننده سال، مشخص شد که تأثیر پلاستیک بر انسانها نیز می تواند بسیار بیشتر از تصورهای پیشین ما باشد. گروهی از پژوهشگران در مقالهای که در ژورنال «محیط زیست بینالملل» (International منتشر کردند، نوشتند که برای نخستین بار ذرات میکروپلاستیک

را در جفت جنین انسانی کشف کرده اند. متخصصان هشدار میدهند که حضور این میکروپلاستیکها میتواند برای سلامتی جنین خطرآفرین باشد و میزان رشد جنین را کاهش دهد، یا سیستم ایمنی جنین را تحت تأثیر قرار دهد، یا به دلیل برخی مواد شیمیایی در آنها، در درازمدت برای انسان مشکلزا شود. آنها مینویسند این مسأله «بسیار نگران کننده» است.

دورنما چیست؟

دورنما، هم امیدوار کننده است و هم نومید کننده. آگاهی نسبت به فاجعه پیشرو به ویژه در دو سال اخیر افزایش یافته اما اقدام عملی متناسب با این افزایش آگاهی در کار نیست.

سازمان هواشناسی ملل متحد اواخر نوامبر اعلام کرد که علی رغم همه گیری ویروس جدید کرونا و قرنطینه های مرتبط با آن، سطح گازهای گلخانه ای در جو زمین بار دیگر رکورد زده است.

تخمین زده شده است که میزان انتشار گازهای گلخانهای در ۲۰۲۰ به خاطر قرنطینه ناشی از همه گیری کووید د ۱۹ و کاهیش مسافرتها بین ۴٫۲ درصد تا ۷٫۵ درصد کاهیش مییابد. اما سازمان هواشناسی ملل متحد در گزارشاش هشدار داده که این میزان تنها یک «وقفه ناچیز» در روند ادامهدار انباشت گازهای گلخانهای در جو به دلیل فعالیت انسانی است.

نابرابری در آلودن محیط زیست نیز تا کنون به اقدام موثر در مقابله با آن ترجمه نشده. بر اساس توافق اقلیمی پاریس، کشورهای در حال توسعه قرار بود دست کم کمک مالی ۱۰۰ میلیارد دلاری از منابع دولتی و خصوصی کشورهای ثروتمند دریافت کنند تا آن را در کاهش انتشار گازهای گلخانهای و پرداختن به مشکلات حاصل از پدیدههای آبوهوایی حاد به کار بندند.

ایس وعده یکی از کلیدی تریس جنبه های توافق بین المللی پاریس با حضور ۱۹۸ کشور بود و قرار بود در نشست سال جاری اقلیمی در اسکاتلند (COP 26) نیز یک موضوع اصلی بحث ها باشد. نشست اقلیمی سازمان ملل به دلیل همه گیری کرونا به سال بعد موکول شده است.

سهم همه بشریت در آلودگی یکسان نیست. کشورهای به اصطلاح توسعهیافته از زمان انقلاب صنعتی و ثروتمندان به طور کلی در استخراج و تصاحب منابع طبیعی و مصرف آنها پیشتاز بودهاند.

انقلاب صنعتی و اختراع موتور بخار سرآغاز تولید سرسامآور گازهای گلخانهای و ایجاد آلودگیهای زیستتمحیطی بود. همین مساله باعث میشود که کشورهای توسعهیافته، کشورهایی که از قرن هجدهم چرخهای صنعتشان با سوخت فسیلی می چرخد، نسبت به کشورهای به اصطلاح جهان سوم مسئولیت تاریخی سنگین تری نسبت به گرمایش زمین داشته باشند.

بر اساس توافق پاریس، کشورها تعهد کردهاند که با اتخاذ سیاستهای مقابله با گرمایش زمین، حداکثر افزایش درجه دما نسبت به سطح پیش از انقلاب صنعتی را دو درجه سلسیوس نگه دارند و تلاششان را برای محدود کردن این افزایش به ۱٫۵ درجه سلسیوس انجام دهند.

كشور	ميزان تعهد	كشور	ميزان تعهد
تحاديه اروپا	گاهای جدائل ۱۰۹ از انتقار گارهای گاهایهای زیر سخح انتقار ۱۹۹۰	آفریقای جنوبی	يرنابدها و محاسبات
وليس	لاهل مدخل ۱۹۹ از انتشار گارهای گلمشنای زیر سطح انتشار ۱۹۹۰	الدوتزى	كاهش مباطل ١٩٠٦ أز مراته التلاق كارهاي كاهاماي
روز	گاهای مدافق ۱۹۱۱ از انتشار گارهای گلهانهای زیر مطح انتشار ۱۹۹۰	ابالات متحده أمريكا	گاهش مدافل ۱۹۶۶ از انتشار کارهای کلمانهای زیر معلج اشتشار ۲۰۰۵
ساوالها	كاهل صافل 115 از النشار كارهاي كاهاندان زير سطح النشار ٢٠٠٥	يحرين	يدون برنامه
سراييل	لاهش ۱۹۱ از سرانه انتشار کارهای گلمانه ای زیر سطح انتشار ۲۰۰۵	Ú-t	گاهش حداقل ۲۰۱۲ به ازای هر واحد از تواید ناخاندر متی زیرسطج ۵۰۰
وزجل	کاهش مدافل ۱۷۱۱ از انتشار گزهای گلخاهای زیر مطح انتشار ۲۰۰۵	شيلى	لاهلي ٢٠١ از سرابه النشار كازهاي كاهانهاي زير سطح النشأر ٢٠٠٧
latit	كاهش مباعل ١٠٠١ از النشار كارهاي كالعالمان زير معلج النشار ٢٠٠٥	عربستان	يزنامها و محابيات
اره جلوبی	التعش حدائل ١٩٧١ از سرابه نششاع كارهاى المعشمان	فطر	يرتامه و محاسبات
	گاهش مدافق ۱۹۲ از انستار کارهای گخابهای زیر سخح انتشار ۲۰۱۳	مكزيك	کاهش مناظر NI از مرانه اشتبار گازهای کلمانهای
بران	ميوكونه ننهاد	عراق	ميچ گونه تمهد
ركيه	مينا دايا وي	روسيه	ميج كيت تعيد
	كافى كافى	فاكافر	هيج لعهد
نيوا كاردين			

جدول تعهدات اقليمي دولتها ــ منبع: گاردين

به طور کلی دمای هوا در سالهای ۲۰۱۰ تنا ۲۰۱۹ حدود ۱٫۱ درجه سانتیگراد بالاتر از متوسط دمای ثبتشده در دوره پیشاصنعتی بود و این نشان میدهد که تا چه حد جهان در حال نزدیک شدن به حد گرمایش ۱٫۵ درجه سانتیگرادی است که به گفته دانشمندان، سبب تأثیرات شگرفی خواهد شد.

حالا دیگر همه میدانند فاجعه پیش روی ماست. دولتها شاید دست به اقدام موثری بزنند، اما اگر این اتفاق نیفتد، چشم امید به جنبشهای محلی و جهانی پیش روی زیست محیطی است که بتوانند با تکیه بر عدالت اقلیمی و اضطرار وضعیت، تغییری ایجاد کنند. اما فعالان محیط زیست با موانع بسیاری رویارو هستند. به ویژه آنکه در یک سال گذشته بیش از ۲۰۰ فعال محیط زیست در سرتاسر جهان کشته شدند.

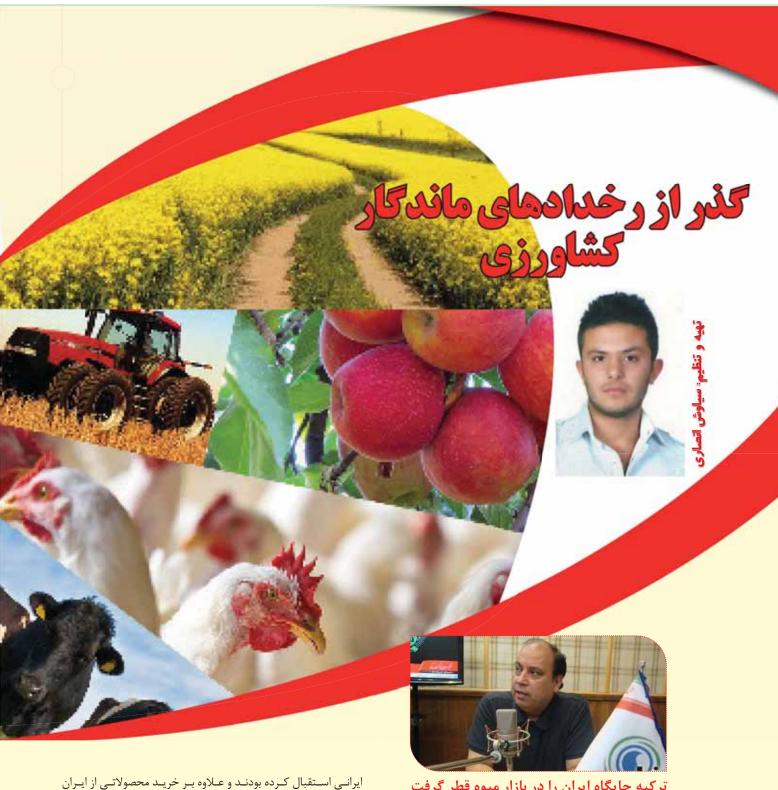
دانشـمندان میگوینـد بـرای اینکـه پایبنـدی بـه حـد گرمایـش ۱٫۵ درجـهای اساسـاً ممکـن باشـد، میـزان انتشـار گازهـای گلخانـهای در سـطح جهانـی بایـد تـا ۲۰۳۰ بـه نصـف میـزان فعلـی کاهـش یابـد. امـا هنـوز دولتهـا دسـت بـه اقدامهـای جـدی بـرای داشـتن چنیـن هدفـی در دورنمـای ایـن دهـه نزدهانـد.

نمودار ۱ ــ سناریوهای مختلف تولید گازهای گلخانهای و گرمایش زمین مرتبط با آن ــ جهان باید به سمت خط آبی زیرین پیش برود

با شروع سال ۲۰۲۱، امید می رود با ورود جو بایدن به کاخ سفید و خروج دونالد ترامپ، موثر ترین تغییرات اقلیمی چهار سال اخیر آغاز گردد. آیا جهان به حد کافی از فاجعه ها ترسیده تا گامی به سوی تغییر دارد؟

ترکیه جایگاه ایران را در بازار میوه قطر گرفت

به گزارش کاج پرس به نقل از اتاق بازرگانی ایران، صدرالدین نیاورانی نایبرئیس اتحادیه ملی محصولات کشاورزی گفت: در میانه سال ۲۰۱۷ میلادی، تنش دیپلماتیک میان قطر و برخی کشورهای عربی به محوریت عربستان سعودی، به تحریم قطر از سوی این کشورها منجر شد و در مقابل، ایران و ترکیه به حمایت از قطر پرداختند.

وی افــزود: در اوج ایــن مناقشــه سیاســی و اقتصــادی، رقابــت میــان ایران و ترکیه برای تصاحب بازار امیرنشین قطر بالا گرفت و طی ماههای ابتدایی بسته شدن مرز عربستان به روی قطر، سیل کالاهای ایرانی که عمدتاً محصولات خوراکی و مواد غذایی را شامل می شد، روانه این کشور کوچک در جنوب خلیجفارس شد. نیاورانی گفت: درحالی که شهروندان قطر بهخوبی از کالاهای

که همواره یک پای ثابت در قطر داشت، به مصرف کالاهای جدید وارد شده از ایران نیز روی آورده بودند، توافق دولت ایران و ترکیه برای اجازه ورود و تردد کامیونهای ترک به داخل کشـور و حمـل مـواد غذایـی از ترکیـه بـا کامیونهـای یخچـالدار تا بنادر جنوبی ایران، به یکباره ورق را برگرداند و کشور ترکیه بـدون آنکـه راه دسترسـی مسـتقیمی بـه قطـر داشـته باشـد، بـازار این کشور را از ایران ربود.

در حال حاضر صادرات ايران به قطر صفر نشده و بهرغم بازگشایی مرز این کشور با عربستان سعودی، برخی از محصولات ایرانی همچنان در این بازار مبادله میشود. قطر ازجمله بازارهای صادراتی سنتی و قدیمی ایران است و در برخی محصولات ازجمله گیلاس، خشکبار، انواع سیب، کیوی و انار، رقابت اصلی از آن تجار و تولیدکنندگان ایرانی است.

نقشه گنج ایران در روستاها نهفته است

کارشناس توسعه روستا با تأکید بر اینکه اگر یک روستایی بخواهد شروع به کشت زعفران بکند، هیچ جایی وجود ندارد که به این روستایی مجوز و آموزش بدهد، گفت: ما همه چیز را در روستا داریم و نقشه گنج ایران در روستاها نهفته است.

به گزارش کاج پرس، برنامه «پایش» به موضوع توسعه روستا در ایران با حضور رضا تازیکی، مدیر طرح ملی تکاپو، پرداخت. تازیکی با اشاره به فرصتهای روستا برای کشور چهارفصلی مانند ایران اظهار داشت: «در روستاها دنیایی از فرصت نهفته است. سالهای سال روستا و ظرفیت آن مغفول مانده است.»

تازیکی در رابطه با سختگیری در مجوزهای کسبوکارهای روستایی و عدم آموزش متناسب روستاییان جهت کارآفرینی گفت: مردم روستایی بسیار مظلومند و حتی خودشان نمیدانند چه چیزی را مطالبه کنند. اگر یک روستایی بخواهد شروع به کشت زعفران بکند، هیچ جایی وجود ندارد که به این روستایی مجوز و آموزش بدهد. باید علاوه بر ساده کردن مجوزهای روستایی، به سمت آموزش تخصصی تولیدکننده یک محصول رفت. ما همه چیز را در روستا داریم و تنها نیازمند آموزش تخصصی و ارائه دانش اندکی به این روستاییان است.

پلمپ قرنطینهای محمولههای صادراتی در استانها مانع فساد محصولات در مرزها بـه گـزارش کاج پـرس بـه نقـل از وزارت جهـاد کشـاورزی، مدیـرکل دفتـر قرنطینـه سـازمان حفـظ

نباتات کشور گفت: به منظور اعمال مقررات و ضوابط قرنطینهای بر محمولههای گیاهی صادراتی و کاهش حجم کار در مسیرهای زرد و سبز گمرکات خروجی کشور، پلمب قرنطینهای در استانها راهاندازی شده است.

مریم جلیلی مقدم افزود: بیا راهاندازی پلمب قرنطینهای، محمولههای گیاهی در همان استانهای تولیدکننده توسط کارشناسان قرنطینهای سازمان حفظ نباتات بررسی میشوند و اگر محمولهها عاری از بیماری و آفات بودند، همان جا پلمب قرنطینهای و برای آنها گواهی بهداشت گیاهی صادر و سپس به مرز خروجی ارسال میشوند.

وی اظهار داشت: در صورت سالم بودن پلمب محمولهها، در مرزهای خروجی دیگر نیازی به نمونهبرداری و بررسی محمولههای گیاهی نیست. جلیلی مقدم گفت: با ایجاد پلمبهای قرنطینهای در استانها، محصولات کشاورزی بهویژه محصولات فاسدشدنی در گمرکات کشور معطل نمیشوند و از ترافیک کار قرنطینهای در مرزهای خروجی کاسته می شود.

وی اضافه کرد: مزیت دیگر بررسی محمولههای گیاهی صادراتی و پلمب قرنطینهای آنها در همان استانهای تولیدکننده این است که اعمال ضوابط قرنطینهای با دقت بالاتری انجام میشود، زیرا کارشناسان قرنطینهای هر استان اشراف بیشتری بر آفات و بیماریهای گیاهی آن منطقه دارند.

در آمدزایی مراتع؛ توسعه ۵۰ هزار هکتاری گیاهان دارویی مرتعی

به گزارش کاج پـرس بـه نقـل از وزارت جهاد کشـاورزی؛ مدیـرکل دفتـر امـور مرتـع سـازمان جنگلهـا، مراتـع و آبخیـزداری کشـور ضمـن بیـان ایـن مطلـب افـزود: ایـن طـرح توسـعهای در راسـتای حفاظـت، احیـا، اصـلاح، توسـعه، بهرهبـرداری گیاهـان دارویـی و بهبـود معیشـت مرتعداران بـا روشهـای بیولوژیـک و بیومکانیکی نزدیـک بـه طبیعـت در اراضـی مرتعـی اسـتانها اجـرا خواهـد بـه طبیعـت در اراضـی مرتعـی اسـتانها اجـرا خواهـد شـد.

ترحم به زاد اظهار داشت: در طرح مذکور تأکید ما بر عملیات زراعی برای تولید گیاهان دارویی نیست بلکه قصد داریم در قالب طرحهای تلفیقی مرتعداری و با ملاحظات اکولوژیک، تاج پوششی گیاهان مراتع را از ۱۰ تا ۲۰ درصد به حدود ۷۰ تا ۸۰ درصد ارتقا یابد.

وی پیش بینے کرد: چنانچے در طرح توسعه ۵۰ هزار هکتاری اراضی مرتعی از هر هکتار ۲۰ کیلوگرم گیاهان دارویی تولید شود، در مجموع یک هزار تن تولید از این محصولات خواهیم داشت.

به زاد در مورد گونه های گیاهان دارویی گفت: تلاش می کنیم در اراضی مرتعی، گونهای اقتصادی مانند آنغوزه، باریجه و کرفس کوهی که دارای ارزش اقتصادی بیشتری هستند، استفاده شود.

تبدیل شهرستان تکاب به قطب انبارهای سرد کشور

به گزارش کاج پرس به نقل از سازمان مرکزی تعاون روستایی؛ معاون وزیر جهادکشاورزی و مدیرعامل سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران از راهاندازی فروشگاههای روستا بازار در کشور خبر داد و گفت: فروشگاههای روستا بازار با هدف رونق محصولات و تولیدیهای بومی روستاییان در مناطق مختلف کشور راهاندازی میشود.

محمدعلی طهماسبی با بیان اینکه راهاندازی این فروشگاهها ابتکاری در راستای کوتاه کردن فاصله تولید تا مصرف محصولات روستایی است، افزود: با راهاندازی و رونق فعالیت فروشگاههای روستا بازار توسط اتحادیههای تعاون روستایی در مناطق کشور، محصولات و تولیدات روستاییان بدون واسطه ضمن حفظ و صیانت از کیفیت کالا و با قیمت مناسب به مصرف کننده عرضه خواهد شد. وی اظهار داشت: هماکنون در استانهای وی اظهار داشت: هماکنون در استانهای خراسان رضوی و خوزستان شاهد نمونههای موفقی از راهاندازی فروشگاههای روستا بازار

هستیم و محصولاتی مانند خرمای مشهد و برنج عنبر بومی خوزستان این گونیه عرضه می شیود.
مدیرعامل سازمان مرکزی تعاون روستایی ایبران با اشاره به نقش محبوری اتحادیه تعاونیهای روستایی در راهانیدازی فروشگاههای روستا بازار بیبان کیرد: با اجرای این طرح مبادله کالا بین شبکه تعاونی روستایی و کشاورزی و اتحادیههای شهرستانی افزایشیافته و با حفظ و افزایس ارزشافیزوده و برندسازی محصولات حفظ و افزایس ارزشافیزوده و برندسازی محصولات کشاورزی و دامی نیبز با جدیت دنبال می شود. وی با بررسی مشکلات بخش کشاورزی و دامی تکاب اضافیه کرد: باوجود کمبودها و کاستیهای مختلف در این شهرستان، اقلیم کوهستانی، سرما و ارتفاع بالای این شهرستان، اقلیم کوهستانی، سرما و ارتفاع بالای از بحیرای طرحهای زنجیرهای کمهزینه این شهرستان می توانید به قطب زنجیرهای کمهزینه این شهرستان می توانید به قطب

ایجاد انبارهای سرد تبدیل شود.

حمایت از سرمایه گذاران بخش نهادههای دامی؛

زمین رایگان به وسعت و زمان نامحدود و اخذ ۱۵ روزه مجوزها

به گزارش کاج پرس به نقل از ایرنا؛ احمدعلی کیخا گفت: تأمین ارز نهادههای دامی در سه ماه تابستان به صورت مقطعی با مشکلاتی روبه رو بود که موجب شوک به بازار محصولات پروتئینی و افزایش قیمت محصولات از جمله گوشت مرغ و تخم مرغ شد که هماکنون این مشکل رفع شده است.

وی ادامه داد: طبق آخرین مصوبه وزارتخانه، علاقهمندانی که در بخش تأمین نهادهای دامی اقدام به سرمایهگذاری کنند، مورد حمایت ویژه دولت قرار خواهند گرفت.

کیخا اضافه کرد: ارائه زمین رایگان به وسعت و زمان نامحدود و همچنین اخذ مجوزهای ۱۵ روزه برای سرمایهداران بخش نهادههای دامی در نظر گرفته تا در شرایط تحریم کمترین وابستگی به خارج از کشور داشته باشیم.

وجود ۳۹ میلیون واحد دامی مازاد در مراتع

معاون دفتر امور مراتع سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری با بیان این که ۳۰۰ هزار پروانه چرا برای بهرهبرداران کشور صادر شده است، گفت: ۳۹ میلیون واحد دامی مازاد در مراتع وجود دارد.

به گزارش کاج پرس به نقل از مرکز اطلاع رسانی سازمان جنگلها، مصطفی بیگدلی با اشاره به اینکه ۸۵ میلیون هکتاری کشور را مراتع تشکیل میدهد، خاطرنشان کرد: چرای بیرویه ۳۹ میلیون واحد دامی مازاد در مراتع فشار مضاعفی به پوشش گیاهی عرصههای مرتعی وارد کرده است.

بیگدلی مدیریت چیرای دام، رعایت تقویم کیوچ و کنتیل بیش از ۳۰۰ هیزار پروانیه چیرای دام بیا هیدف جلوگیری از کیوچ زودهنگام را از برنامیه محیوری طرح ملی مدیریت پاییدار مراتع کشور برشمرد که در جهت سیاماندهی بهرهبرداری در مراتع و جلوگیری از ورود دام میازاد و سیرگردان انجام میشود.

بیگدلی افرود: بر اساس آمار موجود، متوسط دام مجاز هر خانوار بهرهبردار حدود ۴۱ واحد دامی با میانگین ۹۰ هکتار مرتبع است و این در حالی است که یک واحد مطلوب و اقتصادی مرتبع که میتواند زندگی یک خانوار بهرهبردار را تأمین کنید حداقیل ۲۵۰ واحد دامی با ۵۰۰ هکتار مرتبع است.

وی با بیان اینکه برای استفاده صحیح از مراتع باید تاریخ ورود دام به مرتع، مدت چرا و ظرفیت مراتع کشور مشخص باشد، افزود: ۷۷ میلیون هکتار از مراتع کشور ممیزی شده است.

مدرسه در مزرعه کشاورز؛ کمک فائو برای مهارت آموزی و افزایش در آمد کشاورزان ایرانی فائو با ارائه فرصتهای مهارت آموزی برای کشاورزان ایرانی در زمینه رسیدگی به چالشهای مرتبط با

بهرهوری آب، پایس منابع آب محلی و اتخاذ الگوهای بهینه کشت، به افزایش درآمد آنان کمک میکند. فائو، با مشارکت مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی قزوین، دانش و مهارتهای فنی لازم جهت بهبود بهرهوری آب در بخش کشاورزی را در اختیار کشاورزان ایرانی فعال در شبکه آبیاری دشت قزوین قرار میدهد.

شبکه آبیاری دشت قزوین، با وسعتی بالغبر ۸۰ هزار مهرهبردار همزار هکتار که دربرگیرنده حدود ۳۰ هزار بهرهبردار است، از چالشهای متعددی ازجمله راندمان و بهرهوری پایین آب در بخش کشاورزی روبهرو است.

ایس فعالیت مهارت آموزی به عنبوان بخشی از مؤلف به بهرهوری آب در پروژه منطقهای «ارتقا بهرهوری آب و پایداری منابع آب در کشورهای منطقه خاور نزدیک و شمال آفریقا» که با حمایت مالی آژانس همکاریهای توسعهای بینالمللی سوئد و توسط فائو در دشت قزوین اجرا می شود، به دنبال پربارتر کردن و افزایش پایداری فعالیتهای کشاورزی در منطقه است. شیوه آموزشی «مدرسه در مزرعه کشاورز»، با بهره گیری از رویکرد مشارکتی، کشاورزان را در زمینه شناسایی و رسیدگی مشارکتی، کشاورزان را در زمینه شناسایی و رسیدگی و پایش منابع آبی محلی و تصمیم گیری گروهی در خصوص الگوی بهینه کشت، توانمند میسازد.

افزایش درآمد خانوارهای کشاورز و کاهش برداشت آب

در دشت قزوین است.

تا امروز محصولات تراریخته در داخل کشور کشت نشده است

رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس گفت: اعضای این کمیسیون با رهاسازی و کشت محصولات تراریخته در داخل کشور مخالف بوده و تا به امروز نیز محصولات تراریخته در داخل کشور کشت نشده است.

به گـزارش کاج پـرس بـه نقـل از خانـه ملـت؛ سـید جـواد سـاداتینژاد، در تشـریح نشسـت کمیسـیون

کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیطزیست مجلس شورای اسلامی، گفت: بررسی استفاده از محصولات تراریخته و مشکلات صادرات محصولات کشاورزی به ارمنستان با حضور مسئولان دستگاههای ذیربط در دستور کار نشست کمیسیون کشاورزی قرار داشت.

وی با اشاره به اینکه تلاش کردیم تا تمامی افراد صاحبنظر در نشست بررسی موضوع استفاده از محصولات تراریخته حضور داشته باشند و نظرات خود را ارائه کنند، ادامه داد: بر اساس گزارشهای ارائه شده توسط مرکز پژوهشهای مجلس، کمیته محیطزیست و کمیته ایمنی زیستی کمیسیون کشاورزی برخی ابهامات در زمینه استفاده از محصولات تراریخته وجود دارد که باید مورد بازنگری قرار بگیرد؛ مقرر شد کمیته ایمنی زیستی با مدیریت آقای عباسی ابهامات موجود را بررسی کند.

ایس نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی با تأکید بر اینکه کمیسیون کشاورزی، با رهاسازی و کشت محصولات تراریخته در داخیل کشور مخالف بیوده و تاکنون نیز محصولات تراریخته در داخیل کشور کشت نشده است، عنوان کرد: ذرت، سویا و بخشی از پنبه وارداتی کشور عمدتاً تراریخته هستند و بر اساس قانون ایمنی زیستی محصول نهایی از این کالاهای وارداتی تولید می شود باید برچسب گذاری شوند تا مصرف کنندگان از ایس موضوع آگاهی داشته باشند.

صدرا علی اکبرخانی مدیرعامل اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی شد

یک منبع موثق به خبرنگار کاج پـرس گفت؛ مراحـل تائیـد نهایـی صـدرا علـی اکبرخانـی سـپری و ایشـان بهعنـوان مدیرعامـل اتحادیـه سراسـری مرغـداران گوشتی مشغول به کار خواهـد شـد. مراسـم تودیع و معارفـه اکبرخانـی بـهزودی برگـزار میگـردد. در مـورد پیشـینه علـی اکبرخانـی بایـد گفت؛ وی یک

تعاون گر باسابقه است که فعالیت خود را از مدیریت یک تعاونی روستایی آغاز و بهتدریج در جایگاههای بالاتری همچون مدیریت اتحادیه سراسری باغداران کشور، مدیرعاملی اتحادیه تعاونیهای روستایی استان مازندران، مجری و مشاور پروژه «روستا بازار» وزارت جهادکشاورزی، مجری تأمین مرکبات طرح تنظیم بازار کشور، قرار گرفت.

در شرایط کنونی و با توجه به تجارب بازرگانی، بازارسازی و بازاریابی که این مدیرعامل جدید دارد؛ پیشبینی می شود وضعیت بازار گوشت مرغ در جهت حمایت از مرغداران و درعین حال مصرف کنندگان با مدیریت ایشان متحول شود.

راهاندازی عشایرشاپ؛ تولیدات دامی عشایر باید برندسازی شوند

به گزارش کاج پرس به نقل از ایسنا، رئیس سازمان امور عشایر ایران گفت: در کشور ۱۳۰ میلیون تنین انواع محصولات کشاورزی تولید می شود، اما حلقه های عرضه تا سر سفره مصرف کننده چیده نشده و دلال ها و واسطه ها سود آن را می برند. شاهپور علایی مقدم در دیدار با استاندار خراسان جنوبی به نقش بی بدیل عشایر در تولید اشاره و بیان کرد: عشایر سالانه ۴۵۰ هزار تن شیر تولید می کنند، هر نفر عشایر، گوشت ۱۶ نفر ایرانی را تأمین می کنند و پشم تولیدی دام عشایر ۱۳ هزار تن است.

وی ادامه داد: برای قطع کردن دست دلالان از بازار محصولات کشاورزی، فروشگاه اینترنتی عشایرشاپ بهمنظور عرضه مستقیم محصولات عشایر راهاندازی شده است.

رئیسس سازمان امور عشایر ایران گفت: یکی از برنامهها در زنجیره تولید گوشت قرمز، موضوع برندسازی و بستهبندی و لیبل زنی تولیدات دامی عشایر است.

علایی مقدم بیان کرد: قراردادی سهجانبه با دانشگاه پلی تکنیک امیرکبیر با مشارکت بسیج عشایری و اتحادیه عشایری بسته شده که با شیوههای نوین پشهریسی، پشم دام عشایر فرآوری شده

رئیسجمهور: به دستور مقام معظم رهبری سطح زیر کشت دانههای روغنی را بهصورت جهشی افزایش دادهایم

رئیسجمهور با بیان اینکه امنیت غذایی یکی از ارکان توسعه پایدار جوامع به حساب میآید، طرح توسعه کشت دانههای روغنی را از مصادیق تحقق جهش تولید، خودکفایی ملی و گامی برای تأمین امنیت غذایی کشور توصیف کرد و اظهار داشت: توسعه کشت دانههای روغنی با ویژگیهای اقلیمی کشور و با توجه به نیاز کشور به واردات روغن بهصورت جدی در دستور کار دولت و وزارت جهاد کشاورزی قرار گرفته و بارقهای از امید را در عرصه خودکفایی روغن خوراکی ایجاد کرده است.

دکتر روحانی تصریح کرد: با توجه به تحریمهای ظالمانه دشمنان، به دستور مقام معظم رهبری سطح زیر کشت دانههای روغنی را به صورت جهشی افزایش دادهایم، چرا که کشت دانههای روغنی با توجه به نیاز کشور به کنجاله و روغن خوراکی اهمیت زیادی دارد و وزارت جهاد کشاورزی نیز برنامهریزی لازم را در این زمینه انجام داده است و از حمایت دولت در سیاستهای کلان اقتصادی برخوردار است.

قاسم محمدی رئیس هیات مدیره کشت و صنعت مغان شد

قاسم محمدی رئیس هیات مدیره کشت و صنعت مغان و اسدالله محسنزاده بهعنوان مدیرعامل انتخاب شد.

به گزارش کشاورزی آینده جهان (کاج پرس) به نقل از روابط عمومی کشت و صنعت مغان، قاسم محمدی رئیس هیات مدیره کشت و صنعت مغان و اسدالله محسنزاده بهعنوان مدیرعامل انتخاب شدند.

ایـن تغییـر بـه دنبـال اسـتعفای عباسـی معروفـان از مدیرعاملـی ایـن شـرکت اتفـاق افتـاد.

گفتنی است در پیشینهی دکتر قاسم محمدی علاوه بر بخشهای مختلف کشاورزی، سیمتهای اجرائی و مدیریتی دیگری مانند نمایندگی مجلس شورای اسلامی از حوزه اردبیل، سرپرست اداره کل روابط عمومی شورای نگهبان، مشاور مدیرعامل بانک سپه و مشاور وزیر اقتصاد و مدیرکل روابط عمومی این وزارتخانه و استاد دانشگاه به چشم میخورد.

مُجُله پیسُ بهسوی کشاورزی اقتصادی، سمت جدید را به این کوشنده خستگیناپذیر عرصههای گوناگون کشاورزی کشور تبریک میگوید.

افزایش ۳ برابری میانگین آبدهی قنوات با انجام عملیات آبخیزداری

یک مقام مسئول گفت: میانگین آبدهی قنوات با انجام عملیات آبخیزداری و آبخوانداری در کشور حدود ۳ برابر افزایش داشته است.

به گزارش کاج پرس به نقل از وزارت جهاد کشاورزی، مدیرکل دفتر سیلاب و آبخوانداری سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور ضمن بیان این مطلب افزود: در سنوات اخیر با اقدامات انجام شده در زمینه آبخیزداری و آبخوانداری، شاهد تقویت آبدهی قنوات در استانهای کشور بودهایم.

ابوالقاسم حسین پُور، مهار سیلابها را از دیگر کارکردهای اجرای طرحهای آبخیزداری و آبخوانداری نام برد و گفت: با اجرای طرحهای آبخیزداری و آبخوانداری حدود ۸۰۰ میلیون مترمکعب از سیلابهای

آذرماه امسال در استانهای سیلخیز کشور مهار شد.

مدیرکل دفتر سیلاب و آبخوانداری سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور با اشاره به وجود ۱۲۵ میلیون هکتار عرصههای آبخیز در استانهای کشور، گفت: از ایسن ۱۲۵ میلیون هکتار عرصههای آبخیز تاکنون مطالعه و اجرای فعالیتهای آبخیزداری در سطح ۳۰ میلیون هکتار انجام شده و اثرات آن در مهار و کاهش سرعت و غلظت سیلاب، کاهش فرسایش خاک، احیای پوشش گیاهی، موجب استقبال مردم از ایس طرحها شده است.

حسین پـور افـزود: بـا عملیـات آبخیـزداری و آبخـوانداری بهطـور میانگیـن آبدهـی قنـوات حـدود ۳ برابـر افزایـش داشـته اسـت.

اختصاص ۲۷ هزار میلیارد تومان اوراق مالی اسلامی به شرکتهای وابسته به جهادکشاورزی

سخنگوی کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۱۴۰۰ مجلس گفت: در کمیته های مربوطه تا پایان هفته در خصوص نحوه پرداخت مابه التفاوت ارز که می تواند از طریق بن کارت، یارانه نقدی و یا یارانه دارویی باشد، تصمیم گیری می شود.

به گزارش کاج پـرس بـه نقـل از خانـه ملـت، رحیـم زارع سخنگوی کمیسـیون تلفیـق لایحـه بودجـه ۱۴۰۰ مجلـس در نشسـت خبـری در تشـریح مصوبـات نشسـت کمیسـیون تلفیـق گفـت: اجـازه داده شـد تـا مبلـغ ۲۷ هـزار میلیـارد تومـان اوراق مالـی اسـلامی از طریـق بانک کشـاورزی در اختیـار شـرکتهای وابسـته وزارت جهـاد کشـاورزی جهـت اجـرای طرحهـای مهـم کشـاورزی ماننـد مهـار آبهـای مـرزی، سـامانههای گرمسـیری و سردسـیری، طرحهـای آبخیــزداری، مبـارزه و مهـار ریزگردهـا، تولیـد واکسـن دامـی، بـذر و نهادههـای ریزگردهـا، تولیـد واکسـن دامـی، بـذر و نهادههـای کشـاورزی، آب و فاضـلاب، راههـای روسـتایی و آبیـاری نویـن قـرار گیـرد.

وی با اشاره به اینکه ۹۶ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان به صورت جداگانه به منظور آبرسانی به روستاها و حوزههای عشایری در نظر گرفته شد، ادامه داد: مشترکان برق روستایی، عشایری و چاههای کشاورزی از پرداخت عوارض موضوع ماده (۵) صنعت برق معاف شدند.

زارع با تأکید بر اینکه مبلغ دو هزار میلیارد تومان در قالب تسهیلات برای برقرسانی چاههای کشاورزی در نظر گرفته شد، عنوان کرد: به دولت اجازه داده شد مبلغ دو هزار میلیارد تومان جهت بهسازی روستاها و تهیه و اجرای طرحهای هادی از محل سرجمع بودجه توازن منطقهای در اختیار بنیاد مسکن انقلاب اسلامی قرار دهد.

اتاق بازرگانی با ارز ۴۲۰۰ تومانی بهشدت مخالف است

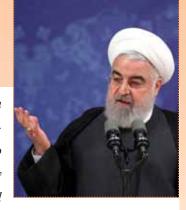
رئیس اتاق بازرگانی ضمن بیان مخالفت شدید اتاق بازرگانی با تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی گفت: می توان با شیوههای مناسب و ارائه بستههای حمایتی به اقشار کمدرآمد کمک کرد اما جلوی رانت ارز ۴۲۰۰ تومانی را گرفت.

به گزارش کاج پرس به نقل از خانه ملت؛ غلامحسین شافعی درباره تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی، گفت: ما در اردیبهشت سال ۹۷ نظر اتاق بازرگانی درباره ارز ۴۲۰۰ تومانی که مبنی بر مخالفت شدید با این سیاست بود را رسماً اعلام کردیم.

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی درباره مصوبه کمیسیون تلفیق در حوزه ارز، افزود: هرچند باید به شرایط تورمی کشور نیز توجه شود اما تداوم چند نرخی بودن احتمال رانت و فساد را افزایش میدهد.

described the plan to develop oilseed cultivation as an example of achieving a leap in production, national self-sufficiency and a step to ensure food security and said: Development of oilseed cultivation with climatic characteristics Given the country's need to import oil, the country is seriously on the agenda of the government and the Ministry of Jihad for Agriculture, and has created a glimmer of hope in the field of edible oil self-sufficiency.

Dr. Rouhani stated: "Due to the cruel sanctions of the enemies, by the order of the Supreme Leader, we have increased the area under oilseeds cultivation by leaps and bounds, because the cultivation of oilseeds is very important due to the country's need for meal and cooking oil." It has also done the necessary planning in this regard and enjoys the support of the government in macroeconomic policies.

Rangeland revenue generation; Development of 50,000 hectares of rangeland medicinal plants

The Director General of the Rangeland Bureau of Forests Organization, while stating this matter, added: "This development plan will be implemented in order to protect, rehabilitate, improve, develop, exploit medicinal plants and improve livelihoods of rangeland farmers with biological and biomechanical methods close to nature in provincial rangelands."

Behzad said: "In the mentioned plan, our emphasis is not on agricultural operations for the production of medicinal plants, but we intend to increase the canopy cover of rangeland plants from 10 to 20% to about 70 to 80% in the form of integrated rangeland management plans and with ecological considerations."

He predicted: If in the development plan of 50,000 hectares of rangeland lands, 20 kilograms of medicinal plants are produced from each hectare, we will have a total production of one thousand tons of these products

To date, transgenic crops have not been grown domestically

The head of the parliament's agriculture commission stressed that the agriculture commission was opposed to the release and cultivation of transgenic crops in the country and that transgenic crops had not been grown in the country so far. According to the Biosafety Act, the final product produced from these imported goods must be labeled so that consumers are aware of this.said too: the plan to rehabilitate 550,000 hectares of lands in the plains of Khuzestan and Ilam is the result of the approvals of the Supreme Leader's visit to Khuzestan province in 1996, the first phase of which was implemented in 295,000 hectares.

with million tonnes of grain, including wheat, have to be exported outside the EU since last June. According to Agri Patel, the average price of a ton of French wheat is 157 euros, which is not satisfactory for farmers. In this case, with PAC support, part of the additional costs of French wheat farmers will be covered. One of the most reliable markets for French wheat exports is Morocco, which imports an average of 4.5 million tons of durum wheat and common wheat annually from France.

Global public opinion on environmental protection to combat climate change

We dedicated the editorial of this issue to the topic of climate change and environmental protection and the global effects of this phenomenon; A detailed report on the reduction of ice in the north and south of the globe and the threat of extinction of animals, the red sky of Australia due to natural fires and the recurrence of such disasters in other parts of the

world, including Iran, reducing oxygen levels in oceans and open waters in the tropics. The effect of this reduction on the natural cycle of elements such as nitrogen and phosphorus, which are essential for the survival of life on Earth Increased carbon dioxide emissions in the atmosphere and increased uptake it by water and runoff, that leading to acidification of seas and the destruction and decay of hard shells of organisms such as oysters, crabs and even shrimp, and in addition to these destructive effects, increased floods in all Parts of the world, including Sistan and Baluchestan in our country or in Afghanistan and neighboring countries, rising global warming and melting ice, projected to double the number of flood victims in the world by 2030, a figure of about 147 million people, and finally, severe and unpredictable climate change. Which has forced all politicians active in the international arena to comment on this issue!

World leaders, from Trump, the professional businessman who overthrew the Paris Agreement table - although at the time of writing, is spending the last day of his presidency - until Joe Biden, who has not yet arrived, says he will rescind Trump's withdrawal from the Paris Agreement, and many Other politicians, both to gain the views of the international community and the people of their own countries, have embarked on a serious campaign to combat climate change and preserve the global environment.

This global outcome, sends a message to the public and all the media: we must take seriously climate change and environmental protection, which is now global and transcended nationally, and note that no destructive environmental action by governments or by the people and in the It will not be forgivable between different classes.

Politicians, government executives, and global capitalism in many countries have long dared not openly destroy the environment in the name of greater profitability or any other justification, and although the era of these justifications is not over and in some cases the source of action, but it is coming to an end As UN Secretary-General Antonio Guterres warns: "The turning point is not far off, it is in perspective and it is approaching us at full speed. The human race has been at war with the planet Earth for decades and the planet has responded. We must end our war on nature."

Criticizing governments he said: "What does not exist is political will!"

President:

By order of the Supreme Leader, we have increased the area under oilseeds by leaps and bounds

Expressing that food security is one of the pillars of sustainable development of societies, the President

Economic Agriculture

agri economic and commercial analysis I ranian monthly magazine

Vol. 4 No.40 pp. 36 JAN 2021

Owner&Responsible executive:

Faranak. Masoudi

Manager & editor in chief:

Dr. Mansoor. Ansary

Advertizements:

H. Ansari (Jaberi)

Short news:

Siavash Ansari

International Editor and overseas adv. Executive:

Masoud. Ansari

Printing:

Miran Print

Visit our website at:

kajpress.com OR sabznn.ir For news and commentary and agricultural analysis

Address: No.37, Nader St. Tohid Ave. Tehran, Iran

Postal code: 1457884871 Fax: (+98 21) 66913163

Tel: (+98 21) 66913162 66946250

66946252

damparvaran.news@gmail.com Faranak.Masoudi@gmail.com

TITRES

Global public opinion on environmental protection to combat climate change

President:

By order of the Supreme Leader, we have increased the area under oil-seeds by leaps and bounds

Rangeland revenue generation; Development of 50,000 hectares of rangeland medicinal plants

To date, transgenic crops have not been grown domestically

کشاورزی آیندهٔ جهان (کاچپرس)

Future Agriculture of The World

پایگاه خبری تحلیلی تفسیری اقتصاد کشاورزی

www.Sabznn.ir

www.Agriwe.news

کشاورزی آیندهٔ جهان (کاج پرس) با "برند" kajpress

تفاوت و تمایز این پایگاه خبری در عرصهٔ اطلاع رسانی
این است که علاوه بر انعکاس اخبار، در اکثر موارد برای تک
تک رخدادهای عمدهٔ سیاسی و اقتصادی کشاورزی: تحلیل و
تفسیر دارد و در واقع یک نهاد خبری – تحلیلی به شمار می رود.
پایگاه خبری کشاورزی آیندهٔ جهان (کاج پرس)، به عنوان پشتوانه
خبری دو مجله "صنایع زیرساخت های کشاورزی" (دامپروران
سابق) و "پیش به سوی کشاورزی اقتصادی" با استقبال و کمک
شما خوانندگان فرهیخته و مطلع، اکنون به عنوان یک رسانه
قدر تمند از کستردگی و آمار باز دیدکنندگان
در خور توجهی بر خور دار است.

به شبکه های اجتماعی ما بپیوندید:

كانال تلكوام: http://www.t.me/kajpress00

پیج اینستا کرام: https://www.instagram.com/kajpress00

كشاورز كارت حامى كشاورزان

تسهیلات ویژه برای خریدنهادههای کشاورزی

